

Nr 225.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående vissa anslag till riks försäkringsanstalten; given Stockholms slott den 3 mars 1944.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Gustav Möller.

Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför Hans Maj:ts Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 3 mars 1944.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, ERIKSSON, QUENSEL, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ, ROSANDER, GJÖRES, EWERLÖF, RUBBESTAD.

Efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet anför chefen för socialdepartementet, statsrådet Möller.

I årets statsverksproposition har Kungl. Maj:t på min hemställan under femte huvudtiteln, punkterna 27 och 28, föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, för budgetåret 1944/45 beräkna

dels till riks försäkringsanstalten: avlöningar ett förslagsanslag av 2 728 000 kronor,

dels ock till riks försäkringsanstalten: omkostnader ett förslagsanslag av 257 000 kronor.

Jag anhåller nu att till fortsatt behandling få upptaga hithörande spörsmål. I samband därmed torde jag få anmäla uppkommen fråga om medgivande för riksförsäkringsanstalten att för budgetåret 1943/44 överskrida den i avlöningsstaten för anstalten upptagna anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal.

1:o) **Riksförsäkringsanstalten: Avlöningar, förslagsanslag.**

Budgetår	Anslag	Nettoutgifter
1942/43	2 648 000	2 641 747
1943/44	2 728 000	—
1944/45 (förslag)	2 865 000	—

Kungl. Maj:t har den 12 juni 1942 fastställt följande av riksdagen godkända personalförteckning, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1942/43.

Personalförteckning.

Befattning	Lönegrad
Tjänstemän å ordinarie stat.	
1 generaldirektör	C 12
5 byråchefer	A 30
3 ledamöter och byrådirektörer	A 28
1 byrådirektör	A 28
2 förste aktuarier	A 26
3 förste byråingenjörer	A 26
2 sekreterare	A 26
1 förste aktuarie	A 24
1 förste byråingenjör	A 24
3 sekreterare	A 24
10 aktuarier	A 21
4 byråingenjörer	A 21
14 notarier	A 21
15 kontorsskrivare	A 15
1 kassör	A 14
1 materialförvaltare	A 12
9 kansliskrivare	A 11
3 kontorister	A 9
1 värmeledningsskötare, tillika reparatör, av 1:a klass	A 8
1 förste expeditionsvakt	A 7
38 kanslibiträden	A 7
6 expeditionsvakter	A 5
100 kontorsbiträden	A 4

Tjänsteman å övergångsstat.

1 materialförvaltare	A 14
----------------------------	------

Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än den 20:e.

4 sekreterare	Eo 24
1 aktuarie	Eo 21
2 byråingenjörer	Eo 21

Anm. Tjänsten som materialförvaltare i lönegraden A 12 skall hållas obesatt, så länge den å övergångsstat uppförde materialförvaltaren kvarstår i tjänst.

Vidare har Kungl. Maj:t den 30 juni 1943 fastställt följande av riksdagen godkända avlöningsstat för anstalten, att gälla tills vidare från och med budgetåret 1943/44:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	1 120 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t		» 37 400
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal		» 1 230 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>		» 340 600
Summa förslagsanslag		kronor 2 728 000

I skrivelse den 27 augusti 1943 har *riksförsäkringsanstalten* gjort framställning om avlöningsanslag för anstalten för budgetåret 1944/45.

Anstalten har däri till en början lämnat vissa uppgifter till belysande av omfattningen av anstaltens verksamhet. Anstalten anför bland annat.

Den sedan lång tid pågående ökningen av antalet i anstaltens arbetsgivarregister uppförda arbetsgivare hade fortsatt, i det antalet ytterligare uppgått från omkring 743 000 år 1941 till omkring 760 000 år 1942. Beloppet av påförda försäkringsavgifter (nettoavgifter) hade år 1942 utgjort 27 417 000 kronor mot 23 699 000 kronor år 1941. Jämväl antalet anmälda olycksfall, som drabbat i anstalten försäkrade arbetare, hade undergått en fortsatt betydande ökning från 120 025 år 1941 till 135 631 år 1942. Motsvarande siffror för de första sju månaderna 1942 och 1943 utgjorde respektive 70 938 och 80 817, varför år 1943 torde komma att uppvisa fortsatt stegring.

De inkomna postförsändelsernas antal hade ökat från 425 265 år 1941 till 443 553 år 1942. Under de sju första månaderna år 1943 hade deras antal utgjort 295 264 mot 258 852 under motsvarande tid år 1942.

Anstaltens verksamhet jämlikt 1927 års militärsättningsförordning hade alltsedan krigsutbrottet uppvisat oavbruten stegring. Antalet inkomna framställningar om ersättning, vilket år 1938 utgjort 1 260, hade år 1941 stigit till 6 551 och år 1942 till 7 951. De sju första månaderna år 1943 hade ifrågasvarande antal utgjort 5 239 mot 4 501 under motsvarande tid år 1942.

Från och med den 1 juli 1941 ålåde det anstalten jämlikt tvenne förordningar den 28 juni 1941 (nr 593 och 595) att utgiva ersättning i anledning av kroppsskada ådragen under hemvärnstjänstgöring respektive under tjänstgöring vid luftskyddet eller under luftskyddsövning. Antalet förstnämnda ärenden hade under år 1942 uppgått till 306, medan sistnämnda slag av ärenden under samma tid utgjort 116.

En från och med år 1942 nytillkommen arbetsuppgift, vilken bidragit till stegringen av anstaltens arbetsbörda, vore utgivandet av dyrtidstillägg åt vissa ersättningstagare enligt lagen om försäkring för olycksfall i arbete m. fl. författningar.

En annan, år 1943 nytillkommen arbetsuppgift av avsevärd omfattning vore utgivandet av ersättning jämlikt förordningen den 21 april 1943 (nr 183) om ersättning i vissa fall i anledning av kroppsskada, ådragen under fullgörande av tjänsteplikt. För handläggning av ersättningsärenden jämlikt nämnda förordning hade å anstaltens tredje skaderegleringsbyrå (militärbyrån) inrättats en särskild avdelning. Antalet till denna avdelning för handläggning överlämnade ärenden hade till och med den 15 augusti 1943 utgjort 1 960.

Ett betydande arbete föranleddes även av krigsförsäkringen för ombord å

fartyg tjänstgörande personer ävensom av den genom förordning den 27 mars 1942 (nr 120) företagna utbyggnaden av den särskilda olycksfallsförsäkringen för fiskare, vilken trätt i kraft den 1 juli 1942.

Riksförsäkringsanstalten framhåller, att av de lämnade uppgifterna framginge, att den sedan längre tid fortgående stegringen i anstaltens arbetsbörda varit högst betydande även under budgetåret 1942/43. Anstalten hade under sådana omständigheter sett sig nödsakad företaga en icke obetydlig ökning av den icke-ordinarie personalen. Då arbetsmängdens tillväxt ännu icke visat någon tendens att upphöra och någon nedgång i arbetsbördan under budgetåret 1944/45 icke kunde förutses, hade anstalten i sina beräkningar för sistnämnda budgetår ansett sig böra utgå från ett stegrat behov av icke-ordinarie personal i förhållande till innevarande budgetår.

Härefter erinrar riksförsäkringsanstalten, hurusom anstalten i sin skrivelse den 26 augusti 1942 angående avlöningsanslag för budgetåret 1942/43 uttalat, att den av besparingsberedningen år 1941 i samverkan med anstalten inledda undersökningen av anstaltens kontorsorganisation då ännu icke varit avslutad och att anstalten för den skull icke kunnat taga hänsyn till densamma vid uppgörandet av statförslag för nämnda budgetår. Anstalten hade emellertid samtidigt meddelat, att anstalten vore beredd att, så snart ett slutgiltigt resultat av undersökningen framkommit, genomföra alla därvid föreslagna åtgärder i besparingssyfte, vilka anstalten funne möjliga. För att nedbringa förvaltningskostnaderna hade — anför anstalten vidare — anstalten numera prövat och genomfört vissa vid utredningen eller eljest framkomna förslag till arbetsförenklingar. En fortsatt prövning av möjligheterna att genomföra vissa andra av besparingsberedningen framlagda förslag komme emellertid att göras. Anstalten ville dock erinra, att dessa förslag till övervägande delen endast avsåge en av anstaltens byråer, nämligen första skaderegleringsbyrån och i stort sett berörde blott det mindre kvalificerade rutinarbetet såsom registrering och andra enklare expeditionsgörsmål. Det hade dessutom visat sig, att en minskning av de för berörda uppgifter anlitate arbetskrafterna i den omfattning, varmed besparingsberedningen ansett sig kunna räkna, syntes få anses utesluten.

Riksförsäkringsanstalten föreslår härefter dels omändring av vissa ordinarie befattningar, dels ock nyinrättande av vissa ordinarie tjänster.

Sålunda har riksförsäkringsanstalten till en början förnyat en av anstalten vid flera tidigare tillfällen gjord framställning om utbyte av tre befattningar såsom ledamot och byrådirektör i lönegraden A 28 mot tre byråchefsbefattningar i lönegraden A 30.

Med anledning av denna framställning ber jag först att få erinra om följande.

Innehavarna av berörda befattningar tjänstgöra den ene såsom föreståndare för andra skaderegleringsbyrån, den andre såsom föreståndare för tredje skaderegleringsbyrån och den tredje såsom föreståndare för byrån för försäkringsplikts- och fiskarförsäkringsärenden.

Andra skaderegleringsbyrån handlägger ärenden rörande:

1) ersättning enligt 1916 års olycksfallsförsäkringslag och lagen om försäkring för vissa yrkessjukdomar till i statens tjänst anställda arbetare utom till officerare, underofficerare och vederlikar;

2) invaliditets- och dödsfallsersättningar och i samband därmed utgivna ersättningar för läkarvård, proteser o. dyl. enligt samma lagar till övriga arbetare, dock med vissa undantag.

3) ersättning enligt 1901 års olycksfallsförsäkringslag;

4) utbetalande av ersättningar för utländska försäkringsinrättningsräkning; samt

5) utlåtanden till domstolar och myndigheter rörande invaliditetsersättning.

Å tredje skaderegleringsbyrån handläggas huvudsakligen ärenden rörande:

1) ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring;

2) ersättning enligt 1916 års olycksfallsförsäkringslag till officerare, underofficerare eller deras vederlikar samt

3) ersättning av statsmedel för skada till följd av olycksfall, som förorsakats av krigsförhållandena under 1914—1919 års världskrig.

4) ersättning i anledning av kroppsskada, som ådragits under hemvärnstjänstgöring respektive under tjänstgöring vid luftskyddet eller under luftskyddsövning.

5) ersättning i anledning av kroppsskada ådragen under tjänsteplikt.

Byrån för försäkringsplikts- och fiskarförsäkringsärenden handlägger:

1) frågor huruvida försäkringsplikt enligt 1916 års olycksfallsförsäkringslag föreligger och vem denna åvilar samt huruvida personer, som skadats genom olycksfall eller ådragit sig yrkessjukdom, äro att anse såsom arbetare enligt nämnda lag och vem som är att betrakta såsom skadad arbetares arbetsgivare samt frågor rörande omfattningen av frivillig försäkring av olycksfall utom arbete; samt

2) samtliga fiskarförsäkringen rörande ärenden, som icke äro av försäkringsteknisk eller statistisk art.

Ifrågavarande byråer hava funnits alltsedan år 1918. Såsom föreståndare för byråerna fungerade ursprungligen sekreterare eller andra tjänstemän hos anstalten, vilka i egenskap av s. k. tillfälliga ledamöter — utöver lön å egen befattning — erhöilo vikariatsersättning enligt de grunder, som gällde vid förordnande å byråchefstjänst. Från och med budgetåret 1931/32 inrättades under benämningen ledamot och byrådirektör särskilda tjänster för föreståndarna, vilka tjänster placerades å extra stat i 28 lönegraden. Under åren 1936—1938 hava dessa tjänster successivt överflyttats till ordinarie stat, därvid emellertid någon ändring med avseende å lönegraden icke vidtogs.

I sitt den 18 juni 1942 avgivna betänkande angående revision av tjänsteförteckningen i vad avser allmänna civilförvaltningen (del II, s. 88 ff.) lämnade 1939 års tjänsteförteckningssakkunniga en utförlig redogörelse för nämnda befattningars tillkomst och därmed förenade arbetsuppgifter även-

som beträffande tidigare framställda förslag rörande befattningarnas ombildning till byråchefstjänster. De sakkunniga anförde härefter, att de med hänsyn till den inom besparingsberedningen pågående undersökningen rörande anstaltens kontorsorganisation ansågo sig förhindrade att framlägga något förslag beträffande dessa tjänster, men att de ville såsom sin uppfattning uttala, att, därest berörda undersökning komme att giva till resultat, att den nuvarande organisationen av ifrågavarande byråer lämnades orubbad, några bärande motiv för ytterligare uppskov med uppflyttning av dessa tjänster till byråchefsggraden knappast förefunnes.

I skrivelse den 26 augusti 1942 redogjorde *riksförsäkringsanstalten* för nämnda uttalanden samt erinrade i anslutning härtill, att besparingsberedningens berörda arbete visserligen ännu ej vore fullt avslutat men att av de preliminära förslag, som framlagts, framginge, att den nuvarande organisationen av anstaltens byråer skulle lämnas orubbad. Anstalten föreslog därför, att tjänsterna från och med budgetåret 1943/44 måtte ombildas till byråchefstjänster i lönegraden A 30.

Förevarande fråga anmäldes i *proposition den 12 februari 1943, nr 54*, angående vissa anslag till riks-försäkringsanstalten för budgetåret 1943/44. Jag erinrade däri, att besparingsberedningen med skrivelse den 19 december 1942 överlämnat ett av beredningens delegation för organisationsundersökningar avgivet förslag rörande kontorsorganisationen inom riks-försäkringsanstalten samt att i förslaget icke ifrågasatts någon ändring beträffande anstaltens indelning i byråer. Vidare anförde jag att, då — såsom framginge av vad chefen för finansdepartementet yttrat i 1943 års statsverksproposition under utgifterna för driftbudgeten, för flera huvudtitlar gemensamma frågor — de i 1939 års tjänsteförteckningssakkunnigas omförmälda betänkande framlagda förslagen icke skulle prövas vid 1943 års riksdag, icke heller spörsmålet beträffande ombildning av nämnda tre befattningar då borde upptagas till prövning. I överensstämmelse härmed bibehöllos befattningarna i lönegraden A 28.

I sin skrivelse den 27 augusti 1943 har nu *riksförsäkringsanstalten* — såsom nämnts — ånyo upptagit förevarande fråga, därvid anstalten bland annat understrukit angelägenheten av att ifrågavarande utbyte snarast komme till stånd.

I sin nyssnämnda, år 1942 gjorda framställning föreslog riks-försäkringsanstalten bland annat även, att en befattning såsom aktuarie i lönegraden A 21 å anstaltens administrativa byrå måtte omändras till en kamrerartjänst i lönegraden A 24. Beträffande de göromål, som åvila nämnde aktuarie, hade *riksförsäkringsanstalten* därvid i huvudsak anført följande.

Aktuarien ålåge bland annat att verkställa bokföring av medel tillhörande de av anstalten förvaltade fem fonderna, varvid bokslut gjordes för såväl kalender- som budgetår; att övervaka och fortlöpande granska den av kassören handhavda bokföringen avseende förvaltningen av statsmedel och jämväl upprätta och underskriva huvudboken för densamma samt i övrigt såsom redogörare underskriva och ansvara för anstaltens räkenskaper (fondernas

storlek ca 150 miljoner kronor). Han hade vidare att kontrasignera alla checker och andra utanordningar av medel från fonder och anslag (summa utanordningar budgetåret 1941/42 ca 93 miljoner kronor); att kontrollera att fondernas inkomster inflöte i vad anginge annuiteter, räntor och utlottningar samt medel för uppsagda obligationer, intecknings- och övriga lån ävensom summorna av å kronodebetsdollar debiterade försäkringsavgifter; att verkställa kontroll av värdediariet över till anstalten i checker, växlar eller kontanter direkt inflytande penningmedel (under budgetåret 1941/42 ca 3,3 miljoner); att en gång i veckan inventera de av kassören handhavda kassorna; att på eget ansvar upprätta de rapporter, som för varje månad skulle avgivas till riksräkenskapsverket såväl beträffande fondmedlen som medelsförvaltningen i övrigt samt att vid varje halvårsskifte till riksbanken lämna uppgift angående kapitalvärdet av där deponerade lånereverser; att till sammanträden med fondförvaltningen och i övrigt verkställa erforderliga sammanställningar och ekonomiska beräkningar rörande fonderna i och för placering m. m.; att föra liggare över av arbetsgivare med s. k. självrisk deponerade värdehandlingar och enligt bemyndigande verkställa utbyte eller komplettering av dessa säkerheter samt på begäran av arbetsgivare utfärda intyg rörande riksförsäkringsanstaltens innehav därav (depositionernas antal uppgick $\frac{30}{6}$ 1942 till 145 med ett sammanlagt belopp av 3 891 800 kronor). Aktuarien hade ytterligare att verkställa och ansvara för kameral granskning av reseräkningar av riksförsäkringsanstaltens tjänstemän, läkarvårds-, sjukhusvårds- och apoteksräkningar för såväl anstaltens som yrkesinspektionens mer än 600 befattningshavare samt räkningar å omkostnader för riksförsäkringsanstalten och yrkesinspektionen ävensom av redovisningar för lämnade förskott å dels expensmedel till yrkesinspektionens elva distrikt m. fl. underförvaltningar, dels å medel till riksförsäkringsanstaltens ordsombud i Göteborg för utbetalning av sjukersättningar, dels ock å medel för bestridande av kostnader för utbildning av hushållerskor i skogsarbetarförläggningar. I samband med granskningsarbetet hade aktuarien att i viss utsträckning avlåta skrivelser till länsstyrelser och låntagare samt beträffande läkarvårdsfrågor m. m.

Aktuariens åligganden hade blivit betydligt utökade, sedan riksförsäkringsanstalten från och med den 1 juli 1937 fått ny instruktion för penningförvaltningen, innebärande bland annat, att fullständig bokföring med redovisning direkt mot statshuvudboken måst uppläggas, samtidigt som anstalten erhållit dragningsrätt på statsverkets checkräkning. Vidare hade genom yrkesinspektionens anslutning till riksförsäkringsanstalten och införandet av den fria läkarvården för samtliga befattningshavare arbetet väsentligt utökats. Särskilt vore att framhålla det omfattande arbete, som sammanhänge med granskningen av läkarvårdsräkningar, varvid ingående författningskänedom beträffande avlöningsreglementet, verksläkarinstruktionen och provinsialläkartaxan erfordrades.

I berörda framställning hade anstalten vidare påpekat, hurusom 1939 års tjänsteförteckningssakkunniga i sitt betänkande angående revision av tjänsteförteckningen i vad avsåge allmänna civiltförvaltningen (del I s. 57 ff.) angivit vissa riktlinjer för lönegradsplacering av tjänstemän, som handhade kassagöromål, samt i anslutning därtill föreslagit vissa uppflyttningar i lönegrad. Jämlikt dessa riktlinjer kunde enligt anstaltens mening tvekan icke råda därom att aktuarietjänsten borde placeras i högre lönegrad än A 21. Anstalten hade med hänsyn till de synnerligen omfattande och ansvarsfulla göromål, som tillkomme tjänstens innehavare, föreslagit, att befattningen omändrades till en kamrerartjänst i lönegraden A 24.

Över anstaltens sålunda framlagda förslag avgåvos år 1942 utlåtanden av statskontoret och riksräkenskapsverket.

Statskontoret framhöll, att vid den omfattande revision av tjänsteförteckningen, som nyligen verkställdes, förslag icke framkommit från anstalten om ändrad lönegradsplacering av ifrågavarande aktuariefattning. Med hänsyn därtill och i betraktande av angelägenheten av att frågor om ändrad lönegradsplacering för tjänster inom statsförvaltningen såvitt möjligt upptoges till prövning i ett sammanhang, ansåg sig statskontoret icke kunna tillstyrka den föreslagna förändringen.

I motsats härtill fann riksräkenskapsverket den omständigheten att sagda lönefråga icke varit föremål för behandling av 1939 års tjänsteförtecknings-sakkunniga icke böra föranleda frågans ställande på framtiden. Ämbetsverket anförde vidare följande.

De göromål, som åvilade ifrågavarande aktuarie, vore enligt riksräkenskapsverkets mening av den beskaffenhet, att aktuariefattningen borde ombildas till en kamrerarbefattning. Ämbetsverket ansåge, att befattningen borde vara placerad i 24:e lönegraden. Riksräkenskapsverket ville emellertid erinra därom, att en aktuariefattning hos pensionsstyrelsen med i viss mån likartade arbetsuppgifter i anslutning till tjänsteförtecknings-sakkunnigas förslag från och med budgetåret 1942/43 placerats i lönegraden A 22.

Därest ifrågavarande uppflyttning komme till stånd, torde i samband därmed föreskrift böra utfärdas därom, att bestämmelserna i Kungl. Maj:ts cirkulär till statsmyndigheterna den 3 juni 1942 (nr 362) i tillämpliga delar skulle lända till efterrättelse beträffande kamrerarbefattningen i fråga.

Vid anmälan av detta anstaltens förslag i *propositionen nr 54/1943* förklarade jag mig icke i dåvarande läge kunna förorda förslaget. Någon förändring med avseende å aktuariefattningen har på grund härav icke kommit till stånd.

I sin skrivelse den 27 augusti 1943 har riksförsäkringsanstalten förnyat sin år 1942 gjorda framställning beträffande förevarande aktuarietjänst. Anstalten har därvid uttalat, att enligt anstaltens mening icke någon anledning finnes att låta med befattningens ombildning vidare anstå ävensom att tvärtom starka billighetsskäl måste anses tala för att uppflyttningen, vars berättigande icke från något håll bestritts, snarast komme till stånd.

Riksförsäkringsanstalten har vidare föreslagit viss förstärkning av personalen å anstaltens arbetarskyddsbyrå. Anstaltens förslag i denna del sammanhänger med frågan om åtgärder för vinnande av bättre kontroll över, att maskiner och redskap äro ur arbetarskyddssynpunkt anordnade på tillfredsställande sätt. I berörda ämne anförde riksförsäkringsanstalten i skrivelse den 31 oktober 1941 bland annat.

På förslag av 1937 års arbetarskyddskommitté hade med tillämpning från och med den 1 januari 1939 såsom en ny paragraf i arbetarskyddslagen — 6 a § — införts en föreskrift, enligt vilken tillverkare och försäljare av maskiner eller redskap skulle tillse, att dessa vid leverans vore försedda med nödiga skyddsanordningar och även i övrigt erbjöde betryggande säkerhet mot olycksfall. Förekomsten av ifrågavarande stadgande hade otvi-

velaktigt varit till nytta. En avsevärd brist måste det emellertid anses utgöra, att stadgandet ej på något sätt vore förbundet med straffansvar. Enligt anstaltens mening borde åtgärder vidtagas för att på ett effektivt sätt genomföra stadgandets tillämpning. En tillverkare eller försäljare av viss maskin eller visst redskap borde sålunda, sedan han blivit i saken hörd, kunna förbjudas att efter utsatt skälig tid försälja föremålet i fråga utan att det vore försett med föreskrivna skyddsanordningar eller eljest erbjöde betryggande säkerhet mot olycksfall. Sådant förbud skulle få meddelas allenast av yrkesinspektionens chefsmyndighet, som därvid skulle hava att i detalj angiva vilka åtgärder, som erfordrades för att föremålet skulle kunna godkännas ur skyddssynpunkt. Vore synnerlig fara för handen borde chefsmyndigheten äga meddela dylikt förbud att träda i kraft omedelbart och gälla tills vidare intill dess annorlunda förordnades. Underlåtenhet att ställa sig meddelat förbud till efterrättelse skulle medföra straffansvar.

I samband med införande av detta förfarande borde stadgandet i 6 a § erhålla en mera allmän avfattning, så att det komme att avse tekniska anordningar överhuvud taget och detta vare sig den med anordningens användande förbundna faran innebure risk för uppkomsten av olycksfall eller ohälsa.

I skrivelsen den 31 oktober 1941 erinrade anstalten vidare, hurusom anstalten i sitt den 8 februari 1938 avgivna utlåtande över arbetarskyddskommitténs förslag framhållit, att en ytterligare förstärkning av arbetarskyddsbyråns arbetskrafter utöver den av kommittén föreslagna vore påkallad, därest skyldighet infördes för tillverkare och försäljare av maskiner m. m. att tillse, att dessa vid leverans vore försedda med nödiga skyddsanordningar. Anstalten hade i utlåtandet framhållit, att om kommitténs förslag i denna del förverkligades, komme därigenom en ny betydelsefull och arbetskrävande uppgift att påvåla chefsmyndigheten. För ernående av enhetlighet och effektivitet vore det nämligen nödvändigt att nämnda uppgift sköttes centralt av en därför väl lämpad befattningshavare. Anstalten hade därför föreslagit, att å anstaltens arbetarskyddsbyrå skulle för ändamålet inrättas en särskild befattning, vars innehavare lämpligen skulle benämnas överingenjör. För att denne befattningshavare skulle kunna handlägga honom tillkommande uppgifter på ett tillräckligt auktoritativt sätt, borde av honom krävas minst samma kompetens som erfordrades av person, som kunde föreslås till yrkesinspektör. I propositionen nr 231 till 1938 års riksdag angående yrkesinspektionens organisation hade emellertid icke upptagits anstaltens förslag rörande nyssnämnda befattning.

Rörande behovet av personalförstärkning å arbetarskyddsbyrån uttalade sig anstalten härefter i 1941 års skrivelse på följande sätt.

De vunna erfarenheterna hade bekräftat riktigheten av vad anstalten uttalat i sitt år 1938 avgivna utlåtande. Efter den år 1938 genomförda omorganisationen hade arbetsbördan för de främsta tekniska befattningshavarna på arbetarskyddsbyrån ökat så avsevärt, att byrådirektören — som vore byråchefens ställföreträdare ej blott i det tekniska byråarbetet utan även när det gällde överinseendet över inspektionspersonalens verksamhet — på grund av andra nödvändiga arbetsuppgifter omöjliggen kunnat medhinna att i erforderlig omfattning ägna sin arbetskraft, såsom avsett varit, åt främjandet av

tillämpningen av det praktiskt betydelsefulla stadgandet i 6 a § arbetarskyddslagen. Om det framförda förslaget att förknippa nämnda stadgande med ett av chefsmyndigheten omhänderhaft förbudsförfarande skulle förverkligas, komme byråns arbetsbörda att ytterligare ökas. Det redan nu föreliggande behovet av en särskild befattningshavare för omhänderhavandet i första hand av de med stadgandets effektiva tillämpning förenade praktiskt-tekniska uppgifterna bleve då än mera framträdande. Befattningshavaren borde benämnas överingenjör eller maskininspektör och placeras i lägst 28 lönegraden.

Det stode emellertid numera klart för anstalten, att en dylik befattningshavare, som tillika skulle vara självständig föredragande i vissa ärenden, icke kunde ensam på ett tillfredsställande sätt fullgöra de honom åvilande arbetsuppgifterna utan borde erhålla biträde av en tekniskt väl kvalificerad tjänsteman i byråingenjörss ställning med placering i 21 lönegraden. Denne skulle hava att granska förslag till tekniskt mindre invecklade konstruktioner och skyddsanordningar samt själv utarbета förslag till dylika. Vidare skulle han ha att i enlighet med lämnade anvisningar biträda med granskning av eller uppgörande av förslag till mera omfattande eller komplicerade konstruktioner och skyddsanordningar, utarbetande av beskrivningar över sådana, införskaffande av uppgifter av skilda slag i samband därmed m. m. Ytterligare borde, för utförande av nödigt skrivarbete och andra enklare göromål, ett särskilt skrivbiträde stå till förfogande för dessa befattningshavare.

Medan skrivbiträdesbefattningen tills vidare kunde göras extra ordinarie, borde de andra befattningarna omedelbart uppföras å ordinarie stat.

I anledning av riksförsäkringsanstaltens framställning den 31 oktober 1941 avgåvos yttranden dels av kommerskollegium, statskontoret och 1938 års arbetarskyddskommitté, dels ock av landsorganisationen i Sverige samt av svenska arbetsgivareföreningen och Sveriges industriförbund, vilka sistnämnda två organisationer avgåvo gemensamt yttrande.

Anstaltens förslag till lagändringar tillstyrktes därvid i huvudsak eller lämnades utan erinran av samtliga hörda myndigheter och organisationer ävensom av arbetarskyddskommittén.

Vad angår förslaget om förstärkning av personalen å arbetarskyddsbyrån tillstyrktes detsamma av *kommerskollegium* och *landsorganisationen i Sverige*.

1938 års *arbetarskyddskommitté* uttalade, att kommittén vid sitt tillstyrkande av lagändringarna förutsatt, att den övervakande myndigheten erhöile erforderlig, väl kvalificerad personal för fullgörande av det arbete, som skulle följa med förslagets genomförande.

Däremot förklarade *svenska arbetsgivareföreningen* och *Sveriges industriförbund*, att de saknade möjlighet att bedöma, i vad mån lagändringen nödvändiggjorde den ifrågasatta personalförstärkningen.

Statskontoret påpekade till en början, att riksförsäkringsanstalten redan under nuvarande förhållanden hade att genom sin arbetarskyddsbyrå övervaka tillämpningen av stadgandet i 6 a § arbetarskyddslagen, samt anförde därefter vidare.

Den omständigheten, att anstalten bereddes möjlighet att med tvångsmedel ingripa mot tillverkare och försäljare, vilka icke ställde sig stadgandet till efterrättelse, syntes icke i och för sig behöva medföra någon nämnvärd ökning av arbetarskyddsbyråns arbetsbörda, i synnerhet som det syn-

tes kunna förväntas, att blotta förefintligheten av tvångsmedel komme att öka tillverkarnas benägenhet att av egen drift tillgodose arbetarskyddssynpunkter vid sin tillverkning. I detta sammanhang torde även böra framhållas, att den redan enligt gällande arbetarskyddslag föreliggande möjligheten till förbud mot användande av maskiner med bristande skyddsutrustning å arbetsställen, där arbetarskyddslagen ägde tillämpning, åtminstone i viss utsträckning varit tillfyllest för att förmå tillverkare att iakttaga stadgandet i 6 a § arbetarskyddslagen. Det vore även att märka, att arbetarskyddsbyrån icke torde annat än i undantagsfall böra uppgöra förslag till konstruktioner och skyddsanordningar utan endast utöva en granskande och rådgivande verksamhet.

Enligt statskontorets mening syntes den erforderliga personalförstärkningen kunna hållas inom mycket snäva gränser. Statskontoret ville dock icke motsätta sig, att en befattningshavare anställdes med huvudsaklig uppgift att biträda byrådirektören vid utredningen av hithörande ärenden. Vad anginge löneavvägningen för denne befattningshavare syntes en placering i 21 eller högst 24 lönegraden kunna ifrågakomma. Till dess erfarenhet vunnits om lämpligheten av en dylik organisation, borde tjänsten uppföras såsom extra ordinarie.

Riksförsäkringsanstalten har i sin förenämnda skrivelse den 27 augusti 1943 — till vilken jag nu återgår — dels erinrat om den av anstalten år 1941 gjorda framställning, för vilken nu redogjorts, dels ock framhållit, att framställningen visserligen icke ännu föranlett någon proposition till 1943 års riksdag, men att nämnda års riksdag med anledning av två i ämnet väckta motioner i skrivelse den 30 mars 1943, nr 76, uttalat, att behov föreläge av lagstiftning för effektivisering av bestämmelsen i 6 a § lagen om arbetarskydd och anhållit, att Kungl. Maj:t ville vidtaga på grund härav erforderliga åtgärder. Under hänvisning härtill och under förklaring att en effektiv tillämpning av de av anstalten ifrågasatta bestämmelserna enligt anstaltens uppfattning icke vore möjlig utan en väsentlig förstärkning av arbetarskyddsbyråns arbetskrafter, har anstalten förnyat sin tidigare gjorda hemställan om personalförstärkning för nämnda byrå.

Riksförsäkringsanstalten föreslår vidare inrättande å tredje skaderegleringsbyrån (militärbyrån) av en sekreterarbefattning i lönegraden E o 24. Till stöd för detta förslag anför anstalten i huvudsak följande.

Tredje skaderegleringsbyråns främsta uppgift vore att handlägga ersättningsärenden jämlikt 1909 och 1927 års militärsättningsförordningar. Därjämte handlades emellertid å byrån förutom vissa ärenden enligt 1916 års olycksfallsförsäkringslag, bland annat även ersättningsfrågor jämlikt kungl. brev den 23 juli 1940 och de i det föregående omnämnda förordningarna den 28 juni 1941 angående ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under hemvärnstjänstgöring respektive under tjänstgöring vid luftskyddet eller under luftskyddsövning. År 1943 hade såsom en ny arbetsuppgift tillkommit handläggning av ärenden jämlikt förordningen den 21 april 1943 om ersättning i vissa fall i anledning av kroppsskada, ådragen under fullgörande av tjänsteplikt.

Sedan utbrottet av det pågående stormaktskriget hade byråns arbetsbörda mångdubblats. Enbart antalet inkomna framställningar om ersättning enligt 1927 års militärsättningsförordning hade stigit från 1 260 år 1938

till 7 951 år 1942 d. v. s. mer än sexdubblats. Medräknades ersättningsfallen jämlikt de övriga ovannämnda förordningarna samt kungl. brevet den 23 juli 1940 erhöles för sistnämnda år ett sammanlagt antal ärenden av 8 483. Någon tendens till nedgång i antalet till byrån inkommande ärenden hade hittills icke försports. Detta framginge bland annat däraf att sammanlagda antalet ärenden av nu nämnt slag stigit från 4 851 under de första sju månaderna 1942 till 7 467 (härav 1 684 fall angående ersättning jämlikt den förutnämnda förordningen den 21 april 1943) under motsvarande tid år 1943, innebärande en ökning av 54 %. Om man bortsåge från ersättningsfallen jämlikt den sistnämnda förordningen, vore ökningen alltjämt mycket betydande, i det densamma uppginge till icke mindre än 19 %.

Med hänsyn till det stora antalet ärenden angående ersättning för kronisk sjukdom, vilka ärenden på grund av växlingarna i vederbörandes hälsotillstånd måste omprövas förhållandevis ofta, komme den oavbrutna, kraftiga stegringen av antalet anmälningar under de senare åren att medföra en för lång tid framåt bestående ökning av byråns arbetsbörda. En stadigvarande ökning av arbetsbördan föranleddes vidare av den genom 1941 års värnpliktslag genomförda förlängningen av de värnpliktigas utbildningstid, av utökningen av krigsmaktens fast anställda personal genom försvarsväsendets utbyggnad samt av inkallelserna av flera tiotusental av tidigare frikallade.

För att tillgodose det av arbetsökningen uppkomna behovet av ytterligare kvalificerad arbetskraft hade riksförsäkringsanstalten sett sig nödsakad att från och med den 31 oktober 1940 såsom tillfällig ledamot å militärbyrån förordna innehavaren av en å annan byrå placerad ordinarie sekreterarbefattning, vilken sistnämnda befattning därefter uppehållits av vikarie. Ytterligare förbättring i berörda avseende hade sedermera erhållits därigenom att byrån jämlikt beslut av Kungl. Maj:t den 4 juli 1941 tillförts en befattning såsom extra sekreterare, vilken från och med budgetåret 1942/43 ombildats till en extra ordinarie sekreterarbefattning i 24 lönegraden. Enär emellertid allt framgent stadigvarande behov av förstnämnda arbetskraft komme att föreligga å byrån, borde den nuvarande anordningen med tjänstgöring å tredje skaderegleringsbyrån av en sekreterare tillhörig annan byrå bringas att upphöra genom att riksförsäkringsanstalten tilldelades ytterligare en sekreterarbefattning i lönegraden Eo 24. Föredragning av ärenden i erforderlig omfattning skulle därefter anförtros en av sekreterarna å byrån.

Anstalten framlägger även förslag om förstärkning av arbetskrafterna å försäkringsbyrån i syfte att möjliggöra en mera omfattande granskning av de uppgifter, som ligga till grund för uträknande av de försäkringsavgifter, vilka påföras vissa arbetsgivare. Anstalten anför härom:

Å försäkringsbyrån påfördes s. k. större arbetsgivare, med som regel minst fem arbetare, försäkringsavgifter med ledning av särskilda av dem avgivna dagsverks- och löneuppgifter. Dessa uppgifter underkastades givetvis före avgiftspåföringen en viss granskning, och de felaktigheter, som därvid upptäcktes, rättades. Någon allsidig kontroll av uppgifternas fullständighet kunde emellertid icke erhållas på detta sätt. För detta ändamål erfordrades en granskning av arbetsgivarnas avlöningslistor och bokföring i övrigt. Enligt 17 § olycksfallsförsäkringslagen ägde anstalten företaga en dylik granskning.

På grund av brist på personal hade riksförsäkringsanstalten tidigare verkställt en sådan revision, vilken innebure ett tidsödande och vanskligt arbete, huvudsakligen endast i de fall, där en onormalt hög olycksfallsfrekvens givit anledning därtill. Från och med år 1938 bedrevs emellertid revisionsarbetet i större omfattning. På därom av anstalten gjord framställning hade för än-

damålet från och med den 1 juli 1939 inrättats en e. o. aktuariefattning i 21 lönegraden. Med hänsyn till de genom revisionen uppnådda resultaten hade anstalten i sin skrivelse den 31 augusti 1939 angående avlöningsanslag för budgetåret 1940/41 hemställt om inrättande av ytterligare en aktuariefattning, vilken föreslagits placerad i lönegraden Eo 20. Denna hemställan hade emellertid icke föranlett någon åtgärd.

Revisionsarbetet bedrevs efter två linjer. Undersökning skedde dels beträffande sådana arbetsgivare, som anmält ett anmärkningsvärt stort antal olycksfall i förhållande till den arbetsmängd, som redovisats i dagsverks- och löneuppgiften, dels länsvis beträffande arbetsgivare inom vissa yrkesgrupper. Dittills hade revisionen avslutats för tre län, medan den påginge inom fyra andra län.

Under åren 1938—1942 samt tiden 1 januari—31 juli 1943 hade sammanlagt 2 186 revisionsärenden avslutats. Den verkställda revisionen hade föranlett ökning av antalet årsarbetare med 5 886, av de försäkringspliktiga avlöningssummorna med 14 396 461 kronor samt av försäkringsavgifterna med 358 132 kronor. I de fall, där särskilt avsevärda felaktigheter förelegat, hade arbetsgivaren även åtalats. Under ovannämnda tid hade sålunda 25 arbetsgivare jämlikt 34 § olycksfallsförsäkringslagen dömts för felaktigheter i insända dagsverks- och löneuppgifter till böter å sammanlagt 10 936 kronor.

Enär arbetsgivarna icke hade skyldighet att insända sina avlöningshandlingar till riksförsäkringsanstalten och av revisionen föranledda utredningar i många fall vore svåra att utföra genom skriftväxling, måste granskningen av handlingarna och erforderliga utredningar i vissa fall verkställas vid besök hos arbetsgivaren, varvid förättningsmannen om möjligt även besökte anstaltens ortsombud. Under nämnda år hade sålunda 567 arbetsgivare och 125 ombud besökts. Vid dessa besök hade vid flera tillfällen vederbörande tjänsteman hos anstalten fått mottaga förfrågningar om revisionsarbetets omfattning. Krav hade även framställts, att detsamma måtte bedrivas i sådan omfattning, att så tillfredsställande kontroll som möjligt komme att erhållas över de uppgifter, efter vilka arbetsgivarnas försäkringsavgifter beräknades. Det låge givetvis även i anstaltens intresse att kunna påvisa för arbetsgivarna, att anstalten vidtagit erforderliga åtgärder för erhållande av största möjliga rättvisa vid fördelningen av försäkringsavgifterna de olika arbetsgivarna emellan.

Enligt verkställda beräkningar skulle det med nuvarande personal dröja 30 à 40 år, innan länsundersökningar utförts för samtliga län. Detta måste anses synnerligen otillfredsställande. Undersökningsperiodens längd borde därför nedbringas högst avsevärt och borde om möjligt icke överskrida 10 år. För detta ändamål borde ytterligare en tjänsteman insättas på revisionsarbetet och borde denne lämpligen utslutande handlägga ärenden i länsundersökningarna. Gjorda beräkningar utvisade, att undersökningsperioden därigenom skulle kunna nedbringas till 10 à 15 år. Då ifrågakommande arbetsuppgifter i huvudsak vore av samma slag som de, vilka tillkomme den aktuarie, som nu ensam utförde revisionsarbetet, borde ytterligare en aktuariefattning inrättas. Densamma torde tills vidare böra placeras i lönegraden Eo 20. Den för revisionsarbetet för närvarande avdelade biträdespersonalen, som utgjordes av två biträden i 4 lönegraden, borde därvid utökas med ytterligare två extra ordinarie kontorsbiträden (lönegrad Eo 4).

Riksförsäkringsanstalten har härefter övergått till en beräkning av utgifterna för nästa budgetår under de särskilda i avlöningsstaten förekommande anslagsposterna.

Beträffande anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän framlägger anstalten följande beräkningar.

Utgifterna under denna post hade för budgetåret 1942/43 uppgått till 1 088 123 kronor. Om hänsyn togs till den kostnadsökning, som kunde beräknas uppkomma på grund av löneklassuppflyttningar, syntes utgifterna för nuvarande ordinarie personal kunna för nästa budgetår uppskattas till 1 095 000 kronor. Vid bifall till anstaltens förslag rörande utbyte av tre befattningar såsom byrådirektör och ledamot mot byråchefstjänster, rörande ombildning av en aktuarietjänst till en kamrerartjänst och rörande inrättande av två nya ordinarie tjänster å arbetarskyddsbyrån komme kostnaderna att stiga med tillhoppa omkring 20 400 kronor.

De sammanlagda kostnaderna till avlöningar till ordinarie tjänstemän kunde därför uppskattas till (1 095 000 + 20 400) 1 115 400 kronor eller i avrundat tal till 1 115 000 kronor.

Med avseende å posten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, har anstalten icke ifrågasatt någon ändring. Posten har därför även för nästa budgetår upptagits till 37 400 kronor.

Kostnaderna för avlöningar till övrig icke-ordinarie personal hava av anstalten beräknats med utgångspunkt från medelsbehovet för avlöning av den hithörande personal, som redan funnes anställd hos anstalten vid tidpunkten för avlåtande av anstaltens här behandlade skrivelse. Rörande detta medelsbehov har anstalten anfört följande.

Avlöningskostnaderna för nuvarande extra ordinarie tjänstemän kunde uppskattas till 1 083 000 kronor.

Utgifterna för avlöningar till extra tjänstemän utgjorde för närvarande i runt tal 113 500 kronor.

För tillfälliga tjänstemän hade under sistförflutna budgetår i avlöningar utbetalats omkring 147 800 kronor. Motsvarande kostnader kunde för nästa budgetår uppskattas till 150 000 kronor.

Vidare erfordrades till vikariatsersättningar omkring 10 000 kronor och till ackords- och övertidsersättningar cirka 16 000 kronor.

I tjänstledighetsavdrag kunde beräknas avgå 43 000 kronor.

Kostnaderna för ifrågavarande ändamål hava alltså sammanlagt beräknats till (1 083 000 + 113 500 + 150 000 + 10 000 + 16 000 — 43 000) 1 329 500 kronor.

Anstalten framhåller härefter, att vid bifall till anstaltens i det föregående framlagda förslag om nyanställande av viss extra ordinarie personal skulle tillkomma en årlig avlöningskostnad av i runt tal 20 000 kronor.

Anstalten räknar emellertid härutöver med behov av viss ytterligare icke-ordinarie personal. Härom anför anstalten.

Anstalten ansåge det vara en trängande nödvändighet, att en successiv förbättring i fråga om kvalificerad personal hos anstalten snarast möjligt komme till stånd. Behov av sådan förstärkning gjorde sig särskilt starkt gällande å första skaderegleringsbyrån. För belysande härav ville anstalten, utöver vad tidigare anförts, nämna, att det genomsnittliga antalet för arbetsdag till nämnda byrå inkommande anmälningar jämlikt 1916 års olycksfallsförsäkringslag och 1929 års lag om ersättning för vissa yrkessjukdomar,

vilket antal år 1941 utgjorde 349, därefter stigit till 392 år 1942 samt 419 under de sju första månaderna innevarande år. Ökningen från 1941 utgjorde sålunda 20 procent. Under samma tid hade de för tjänstgöring tillgängliga, kvalificerade arbetskrafterna å byrån icke undergått någon ökning. Med hänsyn till vad nu anförts avsåge anstalten att inom den närmaste tiden tillgodose det mest angelägna behovet av ytterligare kvalificerad arbetskraft genom att utöka amanuenspersonalen å nämnda byrå med tre befattningshavare i lönegraden Eo 18, varjämte anstalten hade för avsikt att hos Kungl. Maj:t göra framställning om inrättande av tvenne befattningar i lönegraden Eo 20. Kostnadsökningen för nämnda fem befattningar utgjorde 29 718 kronor för år. Emellertid vore därmed nu ifrågavarande behov av personalförstärkning icke på långt när fyllt utan bleve det nödvändigt att efter hand vidtaga ytterligare förstärkning av den kvalificerade personalen såväl å nämnda byrå som inom anstalten i övrigt. Det kunde vidare i betraktande av den alltjämt fortgående ökningen i anstaltens arbetsbörda antagas bliva ofrånkomligt att utöka även biträdespersonalen. För nu angivna ändamål torde för den skull för budgetåret 1944/45 få anslås 60 000 kronor.

De sammanlagda kostnaderna för avlöningar till övrig icke-ordinarie personal hava i enlighet härmed av anstalten beräknats till (1 329 500 + 20 000 + 60 000) 1 409 500 kronor, vilket belopp avrundats till 1 409 000 kronor.

Anslagsposten till rörligt tillägg föreslås av anstalten höjd från 340 600 kronor till 366 000 kronor.

Det totala medelsbehovet under ifrågavarande anslag har riksförsäkringsanstalten alltså för nästa budgetår beräknat till (1 115 000 + 37 400 + 1 409 000 + 366 000) 2 927 400 kronor.

I ärendet har *statskontoret* den 9 oktober 1943 avgivit utlåtande.

Statskontoret, som utgår från att de förslag, vilka av 1939 års tjänsteförteckningssakkunniga framlagts i deras år 1942 avgivna betänkande rörande byråchefs- och rådstjänster m. m., av statsfinansiella skäl icke komme att underställas prövning av 1944 års riksdag, förordar att frågan rörande ombildning av de tre befattningarna såsom ledamot och byrådirektör till byråchefstjänster måtte få vila tills vidare.

Beträffande förslaget angående omändring av en aktuarietjänst till en kamrerarbefattning uttalar statskontoret, att ämbetsverket — även om i och för sig skäl kunde anföras för ändrad lönegradsplacering av tjänsten — icke nu kunde tillstyrka uppflyttning av densamma.

Med avseende å riksförsäkringsanstaltens förslag om förstärkning av arbetskrafterna å arbetarskyddsbyrån i samband med vidtagande av vissa ifrågasatta ändringar i arbetarskyddslagen erinrar statskontoret om det yttrande ämbetsverket avgivit med anledning av anstaltens framställning i ämnet den 31 oktober 1941 och förklarar, att statskontoret saknade anledning att frångå sin tidigare hävdade uppfattning i denna fråga.

Med anledning av anstaltens förslag om inrättande å tredje skaderegleringsbyrån av en sekreterarbefattning i lönegraden Eo 24 framhåller statskontoret att, såvitt ämbetsverket kunde finna, den på senare år uppkomna ökningen av byråns arbete till väsentlig del måste vara av tillfällig natur. Efter ett fredsslut med åtföljande minskning av landets försvarsberedskap torde säker-

ligen en icke obetydlig nedgång av byråns arbetsuppgifter komma att inträda. Det nuvarande systemet med dubbling av en sekreterartjänst syntes därför statskontoret som en ändamålsenlig och praktisk anordning för mötande av den för närvarande stegrade arbetsbördan. Statskontoret har därför icke ansett sig kunna tillstyrka anstaltens förslag.

Även förslaget om förstärkning av arbetskrafterna å försäkringsbyrån för åstadkommande av kontroll i snabbare tempo av avlöningslistor och arbetsgivares bokföring i övrigt har av statskontoret avstyrkts.

Till sist påpekar statskontoret, att det av riksförsäkringsanstaltens framställning framginge, att anstalten ännu icke i full utsträckning prövat och genomfört de av besparingsberedningen framlagda förslagen till förenklingar av anstaltens kontorsorganisation. Med hänsyn därtill ifrågasätter statskontoret, huruvida icke resultatet av den av beredningen föreslagna rationaliseringen borde avvaktas, innan ytterligare höjning vidtoges av anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal.

Innan jag ingår på en prövning av riksförsäkringsanstaltens här ifrågasatt framställning vill jag ytterligare redogöra dels för vissa av besparingsberedningen förordade förslag rörande anstaltens organisation, dels för vissa av anstalten senare gjorda framställningar avseende förstärkning av personalen å första skaderegleringsbyrån, dels ock för en av anstaltens chef upprättad promemoria avseende personalbehovet å tredje skaderegleringsbyrån.

I mars 1941 inleddes under samverkan mellan besparingsberedningen och riksförsäkringsanstalten en undersökning rörande anstaltens kontorsorganisation. För detta ändamål inrättades inom anstalten en temporär s. k. organisationsavdelning bestående av dels vissa representanter för besparingsberedningens delegation för kontorsundersökningar, dels vissa befattningshavare hos anstalten.

Riksförsäkringsanstaltens organisationsavdelning avlämnade till sagda delegation dels en den 23 maj 1942 dagtecknad rapport angående möjligheterna till åtgärder för förenkling av kontorsorganisationen inom anstalten med undantag av tredje skaderegleringsbyrån, dels ock en den 30 november 1942 dagtecknad rapport rörande möjligheterna till dylika åtgärder beträffande kontorsorganisationen å sistnämnda byrå. Organisationsavdelningens rapporter innehöllo i huvudsak följande förslag.

Vid postöppningen borde viss post försorteras av den expeditivvakt, som å postexpeditionen utförde ankomststämplingen. Detta skulle bland annat bidra till en snabbare behandling av skadeärendena.

Å registratorskontoret borde vissa smärre förenklingar vidtagas. Med hänsyn till dessa förenklingar och till den minskning i arbetsbördan å registratorskontoret, som kunde väntas bliva en följd av den nyssnämnda försorteringen, syntes ett hos registratorn placerat kanslibitråde kunna frigöras för tjänstgöring på annat håll.

Å administrativa byrån borde anstaltens adressmaskin användas för vissa utskrifter. Om så skedde, borde det bli möjligt att ej oväsentligt reducera det övertidsarbete, som förekomme å byrån.

För det rutinmässiga arbetet å första skaderegleringsbyrån

syntes böra inrättas en för hela byrån gemensam expedition. Denna expedition skulle förestås av en särskild chef, direkt underställd byråchefen.

Vidare kunde å byrån införas vissa förenklingar genom användande i större omfattning av maskiner m. m.

De livränteärenden, som tilldelats byrån, syntes böra överflyttas till andra skaderegleringsbyrån, som handhade övriga livränteärenden.

Enligt organisationsavdelningens mening borde den föreslagna organisationen av första skaderegleringsbyrån med utgångspunkt från antalet befattningshavare den 1 april 1941 kunna väntas medföra en personalbesparing av 27 befattningshavare i lägre lönegrad än den 12:e samt 5 befattningshavare i lönegraderna 12—18. Av nämnda 5 befattningshavare hade emellertid 3 redan inbesparats genom indragning från och med den 1 september 1941 av en av de grupper, i vilka byrån vore indelad.

Å r b e t a r s k y d d s b y r å n syntes vissa arbetsuppgifter kunna överföras till annat håll och vissa arbeten kunna slopas. Biträdespersonalen å byrån torde därför under i övrigt oförändrade förhållanden kunna nedbringas med åtminstone en halv befattningshavare.

Slutligen torde å t r e d j e s k a d e r e g l e r i n g s b y r å n vissa förenklingar i arbetsmetoderna kunna vidtagas. Genom dessa åtgärder beräknades antalet biträden å byrån kunna minskas med 6.

Organisationsavdelningens förslag överlämnades av *besparingsberedningens delegation för organisationsundersökningar* till besparingsberedningen med skrivelse den 9 december 1942. I denna skrivelse har delegationen anfört bland annat.

Den enligt rapporten den 23 maj 1942 av organisationsavdelningen beräknade besparingen uppginge till 28,5 befattningshavare i 1—11 lönegraderna samt 5 befattningshavare i 12—18 lönegraderna. De årliga avlöningskostnaderna för denna personal kunde beräknas till omkring 116 000 kronor.

Sedan undersökningarnas början hade emellertid vissa besparingar uppnåtts å första skaderegleringsbyrån. Medan arbetet å byrån ökat med drygt 10 % hade nämligen personalens storlek förblivit oförändrad eller till och med vid vissa tillfällen minskats. Då byråns årliga lönekostnader uppginge till ungefär 700 000 kronor, innebure detta förhållande en betydande indirekt besparing. Att personalen, oaktat den ökade arbetsbördan, kunnat begränsas till det ursprungliga antalet, finge huvudsakligen tillskrivas en ökning av personalens effektivitet i samband med vissa förändringar i organisationen i enlighet med organisationsavdelningens förslag.

De av organisationsavdelningen föreslagna förenklingarna beträffande arbetet å tredje skaderegleringsbyrån beräknades medföra en årlig minskning i avlöningskostnaderna av omkring 19 400 kronor. Denna besparing beräknades uppstå trots att under undersökningens gång en väsentlig ökning av byråns arbetsbörda inträtt. Av besparingen hade redan hälften realiserats.

Organisationsavdelningen hade såsom ett särskilt förslag upptagit inrättandet av en kontorschefsbefattning vid anstalten. Denne kontorschef skulle placeras å den administrativa byrån och biträda byråchefen vid handläggningen av ärenden rörande bland annat anstaltens organisation och personal. Därigenom skulle det även bliva möjligt att i avsevärt större omfattning centralisera handläggningen av sådana organisatoriska frågor, som för närvarande betraktades såsom byråangelägenheter. Lösandet av uppkomna kontorstekniska problem skulle självfallet ske i samråd med vederbörande byråchef.

Delegationen ville kraftigt understryka behovet av en dylik befattning.

Riksförsäkringsanstalten vore av den storleksordning, att en tjänsteman helt borde avdelas härför. För att åsyftat resultat skulle ernås, måste även särskilda krav ställas på den tjänsteman, som utsåges därtill. Delegationen vore emellertid av den uppfattningen att kontorschefen i ett verk av anstaltens storlek ej borde såsom tjänsteman tillhöra viss byrå utan i stället direkt borde underställas generaldirektören och chefen för verket. Därigenom ansåges bättre möjligheter uppkomma för kontorschefen att på ett mera friktionsfritt sätt utföra många av de honom åliggande uppgifterna, särskilt omfördelningen av personalen på de olika byråerna vid tillfälligt uppkommande större arbetsbelastningar.

Organisationsavdelningen hade icke angivit om inrättandet av denna kontorschefsbefattning kunde ske utan personalökning för anstalten. Delegationen ville därför föreslå, att närmare undersöktes, huruvida ej genom överföring av de olika byråernas organisationsuppgifter till en tjänsteman och fördelning av dennes tidigare uppgifter på andra tjänstemän, kontorschefsbefattningen kunde tillskapas utan personalökning för anstalten i dess helhet.

Besparingsberedningen har med skrivelse den 19 december 1942 överlämnat organisationsavdelningens omförmälda rapporter ävensom nysnämnda skrivelse från beredningens delegation för organisationsundersökningar. Beredningen har däri anslutit sig till vad delegationen anfört.

I anledning av besparingsberedningens förslag hava utlåtanden avgivits av statskontoret den 10 juni 1943 och av riksförsäkringsanstalten den 7 februari 1944. I sitt utlåtande förklarar *statskontoret*, att ämbetsverket i huvudsak icke hade något att erinra mot förslaget i de delar, som berörde vidtagandet av en del arbetsbesparande åtgärder.

Med anledning av förslaget om inrättande av en särskild kontorschefsbefattning erinrar statskontoret, att ämbetsverket i sitt den 7 april 1943 avgivna utlåtande över besparingsberedningens slututlåtande (jfr bilaga till proposition 305: 1943) avgivit ett principyttrande i kontorschefsfrågan. Statskontoret hade däri anfört, att det syntes välbetänkt att icke överskatta de rationaliseringsmöjligheter, som kunde förefinnas. Statskontoret kunde därför knappast finna det motiverat att i de större verken inrätta särskilda kontorschefsbefattningar för ombesörjande av löpande kontorsorganisationsfrågor. Frånsett kostnaderna för avlönande av ett antal permanenta rationaliseringsexperter syntes arbetsuppgifterna, sedan den grundläggande organisationsundersökningen väl blivit slutförd, knappast bliva mera betungande än att de kunde uppdragas åt en befattningshavare inom verket, som eljest omhändertog ärenden rörande verkets personal och ekonomi. Statskontoret tillägger nu, att vad riksförsäkringsanstalten beträffade därstädes funnes en särskild administrativ byrå, som bland annat hade att handlägga ärenden angående anstaltens organisation och personal. Under sådana förhållanden syntes behov av en särskild kontorschef icke påkallat.

Riksförsäkringsanstalten har anfört bland annat.

Med anledning av det av organisationsavdelningen framlagda förslaget till ändrat förfarande vid öppningen av den inkommande posten hade anstalten försöksvis infört en viss försortering av ifrågavarande post samtidigt med inkomststämplingen av densamma. Ehuru det föreslagna tillvägagångssättet syntes erbjuda vissa fördelar, saknade anstalten ännu till-

räcklig erfarenhet av detsamma för att kunna med bestämdhet uttala sig om detta förslag.

Därest av nämnda försök skulle framgå att en ändring i postsorteringen borde företagas, torde en viss lättnad i arbetsbördan å registratorkontoret uppkomma. Det vore för närvarande icke möjligt att med säkerhet avgöra huru stor denna lättnad skulle bliva. Med hänsyn till den ökning, som den inkommande posten undergått under de senaste åren, torde den besparing, som kunde vinnas, icke bliva fullt så stor som organisationsavdelningen beräknat.

Övriga av organisationsavdelningen föreslagna förenklingar av arbetet å registratorkontoret hade i huvudsak genomförts men dessa vore ej i och för sig av den omfattning att de möjliggjorde personalminskning.

Vad beträffade det av av organisationsavdelningen framlagda förslaget till ändrad organisation av första skaderegleringsbyrån vore att märka att detta i första rummet berörde de lägre befattningshavarnas (expeditionspersonalens) arbetsuppgifter, medan några mera väsentliga ändringar i organisationen av arbetet för personalen i 12:e och högre lönegrader icke föreslagits. Förslaget hade i huvudsak grundats på material, som sammanställts under tiden april—juni 1941. Vid ifrågavarande tidpunkt hade byrån varit uppdelad i ett kansli, en skaderegistreringsavdelning, en avdelning för provisoriska skadeärenden samt åtta skaderegleringsgrupper, därvid skadeärendenas handläggning i första hand ägde rum å de sistnämnda.

Under den tid, som förflutit sedan nämnda material insamlats, hade vissa organisatoriska förändringar vidtagits å byrån. Sålunda hade — närmast beroende på en tillfällig nedgång i antalet anmälda olycksfall — antalet skaderegleringsgrupper minskats från 8 till 7. På grund av sedermera inträffad arbetsökning vore emellertid avsikten att inom den närmaste tiden ånyo inrätta en åttonde grupp. Vidare hade den tidigare förekommande dubbelregistringen av skadeärenden i stort sett avskaffats, i det att all inkommen post numera identifierades i det för hela byrån gemensamma skaderegistret. För tre av grupperna hade fyra gemensamma centraler inrättats, vilket innebure att dessa grupper erhållit gemensam »kvinnlig» personal. För att under byråchefen handlägga personalärenden och organisationsfrågor samt för att biträda vid vissa hela byrån berörande utredningar hade provisoriskt avdelats en e. o. notarie, vilken därvid förordnats att under viss tid bestrida göromål, som eljest ankomme på sekreterare i 24 lönegraden. Denne kunde också sägas fungera såsom närmaste chef för den kvinnliga personalen å kansliet, skaderegistret och de nämnda centralerna. Slutligen hade flertalet av de livränteärenden, vilka tidigare handlagts å byrån, överflyttats till andra skaderegleringsbyrån.

Vid sin beräkning av byråns personalbehov hade organisationsavdelningen i huvudsak utgått från förhållandena under första halvåret 1941. Vid ifrågavarande tidpunkt hade antalet till byrån inkommande olycksfallsanmälningar uppgått till något mer än 100 000 för år räknat. Sedermera hade emellertid en högst betydande ökning inträtt. För år 1942 hade sålunda antalet stigit till omkring 117 000 och för 1943 till omkring 130 000. Ökningen från år 1941 utgjorde icke mindre än 25 %.

Det för expeditjonsarbete disponibla antalet befattningshavare i lägre lönegrad än den 12:e utgjorde för närvarande 90 å 91. Enligt de beräkningsgrunder, som tillämpats av organisationsavdelningen, skulle det erforderliga antalet befattningshavare nu kunna uppskattas till 82 å 83. Detta innebure att enligt sagda grunder för närvarande skulle finnas 8 befattningshavare av ifrågavarande slag för mycket, medan motsvarande antal tidigare varit 24. Vid denna beräkning hade vederbörlig hänsyn tagits till den ökning i arbetet, som under de senaste åren ägt rum.

Den av organisationsavdelningen föreslagna inbesparingen av ytterligare 2 befattningshavare i 12—18 lönegraderna skulle erhållas i samband med inrättandet av en s. k. läkarvårdscentral, å vilken byråns samtliga läkarvårdsärenden skulle prövas. Till frågan om inrättande av en dylik central hade anstalten ännu icke ansett sig kunna taga ställning.

I vad mån nu angivna inbesparing av personal vore att direkt hänföra till omförmälda åtgärder, till i övrigt i avseende å arbetet vidtagna förändringar eller till ett effektivare utnyttjande av personalen kunde icke med säkerhet avgöras. Besparingen hade emellertid kommit till uttryck i de i anstaltens skrivelse den 27 augusti 1943 framlagda beräkningarna rörande anslagsbehovet för nästa budgetår och utgjorde således icke anledning till minskning av de avlöningskostnader, varmed anstalten i nämnda skrivelse räknat.

En fortsatt prövning av möjligheterna att genomföra de av organisationsavdelningen beträffande byrån framlagda förslagen påginge i samråd med statens organisationsnämnd. Prövningen verkställdes genom praktiska försök, vilka med hänsyn till det löpande arbetets behöriga gång endast kunde företagas i etapper. Ett dylikt tillvägagångssätt vore emellertid med nödvändighet tidskrävande. Det vore därför icke möjligt att nu förutse i vad mån ytterligare personalbesparing kunde genomföras, men anstalten komme att tillvarata alla möjligheter till besparing, som framkomme under den fortsatta utredningen.

De av organisationsavdelningen beträffande tredje skaderegleringsbyrån föreslagna åtgärderna hade till största delen vidtagits. Åtgärderna hade medfört en personalbesparing av 3 å 4 biträden.

Sedan undersökningen rörande byrån verkställdes hade emellertid byråns arbetsbörda stigit högst avsevärt, varför en ökning av byråns biträdespersonal ånyo måst företagas. En relativ besparing hade emellertid även här ägt rum, vilken jämväl kommit till uttryck i anstaltens anslagsäskanden för budgetåret 1943/44. Besparingen kunde antagas vara minst så stor som den, med vilken organisationsavdelningen räknat. För närvarande vore det totala antalet biträden å byrån för lågt, varför övertidsarbete måst tillgripas i betydande utsträckning.

De förenklingar, som av organisationsavdelningen föreslagits beträffande arbetarskyddsbyrån hade i huvudsak genomförts, men på grund av inträdd ökning i arbetsbördan hade det icke visat sig möjligt att i följd därav minska byråns biträdespersonal. Därest i överensstämmelse med anstaltens förslag en förstärkning av byråns tekniska personal komme till stånd, måste tvärtom — såsom anstalten jämväl föreslagit — å byrån anställas ytterligare ett biträde.

Besparingsberedningens förslag angående inrättande av en kontorschefs befattning hade anstalten för avsikt att nästa höst upptaga till närmare behandling i sin framställning om avlöningsanslag till anstalten för budgetåret 1945/46. Gentemot vad statskontoret anfört i sitt utlåtande den 10 juni 1943 ville anstalten dock redan nu framhålla, att arbetsbördan å administrativa byrån vore så stor, att det vore omöjligt för byrån att utan förstärkning av den högre personalen därstädes ägna någon mera ingående uppmärksamhet åt organisatoriska och liknande frågor.

Såsom jag förut antytt har riksförsäkringsanstalten inkommit med vissa ytterligare framställningar avseende en förstärkning av personalen å första skaderegleringsbyrån.

Sålundä har riksförsäkringsanstalten i skrivelse den 28 oktober 1943 hemställt om medgivande att inrätta 2 nya befattningar i lönegraden Eo 20, av-

sedda för nämnda byrå. I skrivelsen har anstalten till en början framhållit, att arbetsbördan å byrån — vars huvudsakliga uppgift vore att pröva frågor om ersättning jämlikt 1916 års olycksfallsförsäkringslag och 1929 års lag om försäkring för vissa yrkessjukdomar ävensom att i förekommande fall utgiva dylik ersättning, för så vitt anginge sjukpenning och läkarvård — sedan en lång följd av år undergått en i stort sett oavbruten, mycket kraftig stegring. Till belysande av detta förhållande har anstalten ingivit följande tablå.

År	Antal till byrån inkomna olycksfallsanmälningar
1930	64 539
1931	65 652
1932	64 208
1933	64 692
1934	74 306
1935	82 963
1936	89 938
1937	104 856
1938	109 327
1939	110 879
1940	101 931
1941	104 295
1942	116 860

I anslutning härtill anför anstalten, att antalet inkommande anmälningar alltjämt befunne sig i stegring. Sålunda hade under de nio första månaderna av år 1943 inkommit 95 630 anmälningar, medan antalet under motsvarande tid åren 1941 och 1942 varit 75 840 respektive 83 230.

Riksförsäkringsanstalten meddelar härefter, att medan år 1930 för det mera kvalificerade arbetet å byrån funnits att tillgå 2 sekreterare och 7 notarier, funnes för det dåvarande 3 sekreterare och 8 notarier. Ökningen av antalet dylika befattningshavare motsvarade — anför anstalten vidare — alltså icke ens tillnärmelsevis arbetsbördans stegring. Det hade under sådana förhållanden visat sig icke längre vara möjligt att ägna handläggningen av de på byrån ankommande ärendena den omsorg, som hänsynen till såväl de ersättningsberättigade som försäkringens ekonomi måste anses kräva. Med den personal, som stode till förfogade, kunde nämligen ärendena i allmänhet icke genomgå med den grundlighet som rätteligen borde vara fallet. Tvärtom hade en i många hänseenden summarisk behandling måst tillgripas, vilken anstalten ansåge icke försvarbar. Det hade vidare icke kunnat undvikas, att arbetsbalans vid olika tillfällen uppkommit och att till följd därav utgivandet av skadeersättningar i vissa fall fördröjts.

Riksförsäkringsanstalten framhåller, att anstalten icke vore beredd att avgiva förslag om alla de åtgärder, som borde vidtagas i syfte att undanröja anförda olägenheter. Byråns arbetskrafter borde emellertid omedelbart förstärkas med 2 notariebefattningar i lönegraden Eo 20, vilka befattningar, då övriga notariebefattningar å byrån vore placerade i 21 lönegraden, framdeles borde utbytas mot notariebefattningar i sistnämnda lönegrad.

Rörande det sätt, varpå de två föreslagna befattningarna skulle användas, har anstalten vidare anfört följande.

I organisatoriskt hänseende vore byrån för det dåvarande uppdelad i bland annat sju s. k. skadegrupper med huvudsaklig uppgift att i första hand pröva förekommande skadeärenden samt att utgiva tillerkända ersättningar. Mera tveksamma fall underställdes sekreterarna eller byråchefen. Anstalten, som — främst med hänsyn till den starka stegringen i arbetsbördan — funne en utökning av antalet dylika skadegrupper å byrån från sju till åtta erforderlig, hade tänkt sig, att den ena av de två nya e. o. notarierna skulle placeras såsom chef för den nya skadegruppen. Antalet skadegrupper å byrån hade under viss tid utgjort åtta. För att om möjligt vinna en på grund av tidsläget önskvärd personalbesparing och då samtidigt stort behov av rutinerad skaderegleringspersonal förelåg å tredje skaderegleringsbyrån (militärbyrån), hade under hösten 1941 försöksvis en av dessa grupper indragits. Erfarenheten hade emellertid sedermera otvetydigt givit vid handen, att en tillfredsställande behandling av skadeärendena icke kunde erhållas vid nuvarande antal skadegrupper.

Den andra notariebefattningen avsåge anstalten för en å byrån befintlig avdelning, vilken hade till uppgift, dels att handlägga skadefall som kommit till anstaltens kännedom utan att vederbörlig anmälan därom insänts, dels ock att verkställa erforderliga utredningar rörande inkommande posthandlingar, som på grund av ofullständiga uppgifter icke kunnat hänföras till visst skadeärende. Denna avdelning hade icke kunnat tilldelas någon notariebefattning. Handläggningen av dessa — många gånger synnerligen svårbedömda — ärenden, vilkas antal överstege 20 000 för år, förutsatte i ett betydande antal fall ingående kännedom om skadebedömningens principer samt ställde stora krav på vederbörande befattningshavares omdöme. Bristen på kvalificerad tjänsteman såsom ledare för detta arbete medförde synnerligen kännbara olägenheter, bland annat därigenom att en mindre tillfredsställande handläggning i vissa fall fördröjde skadeersättningens utbetalande.

Med anledning av nämnda framställning medgav Kungl. Maj:t genom beslut den 26 november 1943 att vid anstalten finge tills vidare under budgetåret 1943/44 i samband med organiserandet av en ny skadegrupp å första skaderegleringsbyrån anställas ytterligare en befattningshavare i lönegraden Eo 20.

Den senare av de av *riksförsäkringsanstalten* ingivna framställningarna avseende utökning av den högre personalen å första skaderegleringsbyrån är dagtecknad den 14 februari 1944. Efter erinran att — såsom i annat sammanhang meddelats — antalet till byrån inkomna olycksfallsanmälningar, som år 1942 utgjort 116 860, för år 1943 ytterligare stigit till 130 163, lämnar anstalten däri till en början vissa närmare uppgifter rörande den nuvarande organisationen av byrån och framhåller i anslutning därtill de brister, som enligt anstaltens mening vidlåda denna organisation. Anstalten uttalar sig i dessa delar på följande sätt.

Första skaderegleringsbyrån, vars personal för närvarande uppginge till omkring 140 personer, vore organiserad på ett förhållandevis stort antal underavdelningar. Den omfattade ett kansli med tillhörande avdelning för s. k. provisoriska skadeärenden (d. v. s. skadefall, som kommit till anstaltens kännedom utan att vederbörlig anmälan härom ingått), en skaderegistrerings-

avdelning och sju skaderegleringsgrupper (de sistnämndas antal komme inom kort att utökas till åtta). Därjämte finnes för tre av de nyssnämnda grupperna fyra gemensamma centraler, en för uträkning av sjukpenning, en för uträkning av läkarvårdersättningar, en för utskrift av utbetalningskort och postlistor å s. k. postgiromaskiner samt en för bl. a. aktförvaring (övriga fyra grupper ombesörjde själva nämnda uträkning etc.). Skaderegleringsgrupperna, vilkas mera kvalificerade personal (d. v. s. personal i 12 och högre lönegrad) i allmänhet utgjordes av en notarie (gruppchef), en amanuens samt 1—3 tjänstemän i lägre grad, prövade inkommande skadeärenden, varjämte de föranstaltade med utanordning av beslutade ersättningar. Mera svårbedömda ärenden hänskötes av grupperna till kansliet, där ifrågavarande ärenden handlades av tre sekreterare. Ärenden från viss grupp underställdes därvid alltid en och samma sekreterare. I fråga om viktigare eller svårbedömda frågor om ersättning för läkarvård gällde emellertid den särskilda anordningen att de, oberoende av vilken grupp ärendet tillhörde, samtliga underställdes en viss av sekreterarna, den s. k. läkarvårdssekreteraren, eller dennes amanuens. För fall, där tvekan rådde, huruvida efter olycksfallet kvarstode sådan invaliditet, att invaliditetsersättning kunde ifrågakomma, samt för remisser rörande besvär över byråns beslut att icke tillerkänna invaliditetsersättning eller över beräkningen av den årliga arbetsförtjänsten gällde likaledes en särskild handläggningssång, i det att dessa handhades av en notarie å kansliet. Ärenden, vilka vore av principiell betydelse eller som eljest vore av sådan art att de ansåges böra handläggas av byråchefen, föredroges av sekreterarna respektive av notarien å kansliet för byråchefen. Förutom nu anförda ärenden samt de ovannämnda provisoriska skadeärendena handlades å kansliet bl. a. även på byrån ankommande personalärenden. Tidigare hade dessa tidvis omhänderhafts av en av sekreterarna å kansliet och tidvis av byråchefen själv, därvid ärendena i båda fallen förberetts av en amanuens å kansliet. För närvarande hade en provisorisk anordning träffats för handläggningen av dessa ärenden, innebärande att de handhades av en eo notarie, vilken förordnats att under viss tid handhava göromål, som eljest ankomme på sekreterare i 24 lönegraden. Jämväl denne erhöle biträde av den förutnämnde amanuensen.

Den förstärkning av de byrån ursprungligen tilldelade arbetskrafterna i högre tjänstegrad (notarier och sekreterare), som dittills kommit till stånd, motsvarade icke tillnärmelsevis den ovan anförda starka ökningen av byråns arbetsbörda. Till följd därav ha de högre tjänstemän, som finnes å byrån, blivit överhopade av rent löpande göromål, och nödig tid hade ej kunnat anslås till utbildning och handledning av den lägre personalen samt kontroll av densammas arbete. Tillräcklig tid hade ej heller kunnat ägnas sådana egna studier, som vore av betydelse för handläggning av svårare ärenden. Särskilt betänklig vore den rådande bristen på befattningshavare i sekreterargrad. Sekreterarnas arbete med de löpande ärendena vore så betungande, att de, oaktat att övertidsarbete förekomme i stor utsträckning, ej kunde få erforderlig tid över för andra arbetsuppgifter. Under det att sekreterarna ursprungligen haft att under byråchefen bl. a. utöva ledning och viss kontroll av den övriga personalen å byrån, hade de så småningom övergått till att fungera huvudsakligen såsom en sorts skaderegleringsautomater, vilka finge konvolut med skadeärenden sig tillställda i och för fattande av beslut i dessa ärenden. Amanuenser och lägre tjänstemän hade på grund av den ständigt stegrade arbetsbördan i stor utsträckning måst påläggas maktpåliggande och svåra arbetsuppgifter utan erforderlig utbildning eller handledning. Den bristande kontakten mellan sekreterarna och den övriga personalen hade också visat sig vara till stort men vid avgörandet av frågor om fast anställning och befordran av personal. I fråga om rekryteringen hade

de dåliga befodringsutsikterna i hög grad medverkat till svårigheten att förvärva och behålla dugande befattningshavare. Det torde också få anmärkas, att hälsotillståndet bland ett jämförelse stort antal av tjänstemännen — säkerligen icke utan samband med det jäktande arbetet å byrån — icke vore tillfredsställande.

Att ovan anförda förhållanden måste sätta spår i arbetet å byrån vore uppenbart. Ehuru skäl icke funnes antaga annat än att den stora massan av ärenden behandlades tillfredsställande — med hänsyn till storleken av materialet låge det i sakens natur att ett säkert bedömande därav skulle kräva en synnerligen vittgående utredning — så torde likväl handläggning, som ur skadereglerings- och expeditionssynpunkt gäve anledning till anmärkning, förekomma i en utsträckning, som måste väcka betänklighet.

Anstalten framhåller härefter behovet av sådana ändringar i byråns organisation att effektivare utbildning, ledning och kontroll av byråns personal möjliggöres. Under förmälan att dessa uppgifter borde under byråchefen till väsentlig del stå under kontroll av tjänstemän i sekreterares ställning, har anstalten ytterligare redogjort för vissa arbetsuppgifter, som på grund av den rådande bristen på kvalificerad arbetskraft icke nu kunde i erforderlig utsträckning beaktas. Anstalten anför härom.

För arbetets behöriga gång vore det av utomordentlig vikt, att en väl genomtänkt personalplanering komme till stånd, så att personal med erforderliga kvalifikationer i tillräcklig utsträckning städse funnes tillgänglig för de olika arbetsuppgifterna. Personalrekryteringen vore därvid av grundläggande betydelse. Vid anställande av tjänstemän måste en noggrann prövning av varje sökandes kvalifikationer verkställas, vilket med hänsyn till byråns personalförhållanden måste anses vara av särskild betydelse. Då en tjänsteman anställts finge det icke överlämnas åt denne att själv skaffa sig kännedom om arbetet å byrån, utan det måste tillses, att han erhöle grundläggande undervisning och handledning av därtill kvalificerad person. Vad särskilt beträffade tjänsteman, som avsåges för mera kvalificerat arbete, vore det därvid icke tillfyllest att begränsa utbildningen till enbart det arbete, som närmast komme att ålitta honom. Man måste även bibringa honom, förutom erforderlig författningskunskap, en allmän kännedom om anstaltens och särskilt byråns verksamhet, organisation och arbetsformer m. m. Det måste vidare tillses, att en med hänsyn till såväl de löpande göromålen som den åsyftade utbildningen lämplig cirkulation bland befattningshavarna komme till stånd. Utbildningsbehovet kunde emellertid icke bliva i full utsträckning tillgodosett enbart genom nu angivna åtgärder. På grund av bl. a. tillkomsten av nya författningar rörande den sociala olycksfalls- och yrkessjukdomsförsäkringen samt utvecklingen av praxis med avseende å de olika frågor, som berörde skadebedömningen, vore det därjämte av vikt att tid efter annan kurser anordnades för olika grupper av byråns personal. Skriftliga instruktioner för olika arbeten å byrån saknades för närvarande i stort sett, vilket visat sig vara till avsevärt men för arbetet. Det vore därför av stor betydelse, att dylika instruktioner uppgjordes och bleve föremål för ständig översyn.

Det vore av utomordentlig vikt för verksamheten, att formulär funnes utarbetade för alla de fall, där sådana lämpligen borde komma till användning. Så snart förhållandena det krävde, borde nya formulär uppgöras eller redan förefintliga sådana överses. Arbetet därmed krävde icke blott praktisk blick utan även ingående kännedom om de olika omständigheter som in-

verkade på avgörandet av ärendena. För närvarande begagnades ett mycket betydande antal formulär å byrån, men här berörda fråga syntes böra ägnas ytterligare uppmärksamhet.

Å en byrå av första skaderegleringsbyråns storlek och med ett arbete, som i många avseenden hade karaktären av massarbete, vore det uppenbart, att organisatoriska spörsmål av skiftande slag alltjämt uppkomme. Därtill bidroge icke minst växlingarna i försäkringsstocken samt förändringar i gällande författningar. Därest byrån skulle kunna fullgöra skaderegleringen på ett tillfredsställande sätt under samtidigt iakttagande av nödig sparsamhet i fråga om personal, måste därför en oavbruten uppmärksamhet ägnas de organisatoriska spörsmålen.

Okklarhet rådde alltjämt rörande olycksfallsförsäkringslagens tillämpning i vissa avseenden. På grund därav förelåge behov att genom sammanställande och bearbetning av skadematerial samt insamlande i övrigt av relevanta fakta företaga utredningar, som kunde medföra klarhet i ifrågavarande hänseenden. Olycksfalls- och yrkessjukdomsförsäkringslagstiftningens utveckling samt de fortlöpande ekonomiska och sociala förändringarna medförde, att nya dylika tillämpningsfrågor av och till uppkomme. Det vore på grund därav nödvändigt att räkna med ett framträdande behov av utredningar i dylika frågor av allmän betydelse för byråns verksamhet.

Av det nuvarande systemet med ett förhållandevis stort antal smärre från varandra fristående grupper följde, att vid semester, sjukdom eller annan ledighet för någon befattningshavare, det i regel icke vore möjligt att fördela den frånvarandes arbete på återstående tjänstemän å gruppen, utan måste viss förstärkning erhållas från annat håll. Ofta kunde det ej ordnas på annat sätt än att en tjänsteman hade att tjänstgöra viss tid av dagen på en grupp och återstående delen på en annan. Då ledigheter av olika slag förekomme så gott som dagligen bland byråns tjänstemän hade ständiga omflyttningar framförallt av de yngre befattningshavarna blivit följden. Att detta måste vara till nackdel för såväl verksamheten som personalen torde vara uppenbart. Det vore ur förevarande synpunkt önskvärt med en organisation av byrån omfattande större enheter.

Anstalten framlägger härefter följande förslag rörande organiserandet av skadebedömningsarbetet å byrån — fränsett de i annat sammanhang behandlade expeditionsgöromålen.

Byrån borde indelas i ett kansli med tillhörande avdelning för provisoriska skadeärenden samt ett antal skadeavdelningar.

Såväl kansliet som skadeavdelningarna borde stå under ledning av var sin sekreterare såsom chef. Med avseende på det antal skadeavdelningar, som borde inrättas, gällde att detta av anförda skäl borde i möjligaste mån begränsas. Å andra sidan måste beaktas att de sekreterare, som skulle fungera såsom chefer för avdelningarna i denna egenskap komme att få en mängd betydelsefulla uppgifter utöver arbetet med att pröva skadeärenden. Då såsom i det föregående framhållits sekreterarnas tid för närvarande vore helt upptagen av sistnämnda slag av arbete, måste de, om ytterligare uppgifter skulle kunna åläggas dem, erhålla en motsvarande lättnad i skadebedömningsarbetet. Antalet sekreterare, som avsåges för prövning av skadeärenden, måste för den skull utökas från tre till fyra, varvid antalet avdelningar i överensstämmelse därmed borde bli fyra. Det sammanlagda antalet sekreterare å byrån skulle således bli fem — en för kansliet och fyra för skadeavdelningarna — mot för närvarande tre. Vid förevarande beräkning av behovet av sekreterare hade hänsyn icke tagits till den ökning av arbetsbördan, som komme att uppstå, därest det föreliggande förslaget till utvidgning av

yrkessjukdomsförsäkringslagen antoges. Därigenom skulle byrån komma att tillföras ytterligare ärenden av särskilt svårbedömlig natur.

De arbetsuppgifter som efter omorganisationen komme att åvila kansliet respektive skadeavdelningarna skulle bliva i huvudsak följande.

Kansliet, vars mera kvalificerade personal — bortsett från föreståndaren för avdelningen för provisoriska skadeärenden — skulle komma att utgöras av en sekreterare, en notarie samt amanuenser till erforderligt antal, skulle liksom nu handhava vissa centrala arbetsuppgifter. Sekreteraren och chefen för kansliet skulle därvid under byråchefen bl. a. handlägga å byrån ankommande personalärenden för byråns personal (såsom förut nämnts för närvarande omkring 140 personer) samt vara chef för den för byrån gemensamma kontorspersonalen, handhava den mera allmänna och grundläggande utbildningen av personalen och därvid från tid till annan anordna kurser för olika grupper av byråns personal, utarbeta arbetsinstruktioner, handlägga organisatoriska frågor, tillse att erforderliga åtgärder vidtoges, då nya författningar berörande byråns verksamhet komme till, verkställa erforderliga utredningar i principiella frågor rörande skaderegleringen m. m. Notarien å kansliet skulle åvila samma uppgifter som nu.

Skadeavdelningarna, som skulle bildas genom sammanförande av de nuvarande grupperna och vilkas personal som regel skulle komma att genomsnittligt utgöras av 1 sekreterare, 2 notarier, 2 amanuenser samt erforderligt antal tjänstemän i lägre grad, skulle hava att pröva inkommande skadeärenden. Därvid skulle, liksom för närvarande, ärendena i första hand prövas av notarierna med biträde av amanuenser och lägre tjänstemän å avdelningen. I den mån ett ärende visade sig vara av svårbedömd beskaffenhet, skulle detsamma hänskjutas till sekreteraren å avdelningen. Ärenden av principiell natur, särskilt tveksamma fall m. m. skulle av denne föredragas för byråchefen. I egenskap av arbetsledare skulle det åligga sekreterarna å de nu ifrågavarande avdelningarna att, var och en i fråga om sin avdelning, tillse att arbetet fördelades på lämpligaste sätt tjänstemännen emellan samt vid ledigheter bland tjänstemännen å avdelningen företaga därav betingade omplaceringar av personalen. De skulle vidare bland annat hålla ständig kontakt med avdelningens samtliga tjänstemän och följa deras arbete genom granskning av utgående post samt — i viss omfattning — deras beslut i skadeärendena.

En svårighet i avseende å den nu föreslagna organisationen på fyra avdelningar utgjorde lokalfrågan. Även om denna icke redan från början kunde ordnas på ett tillfredsställande sätt, borde detta emellertid icke få hindra att organisationen i det väsentliga trädde i funktion.

På grund av det anförda har anstalten hemställt, att personalen å första skaderegleringsbyrån måtte från och med nästa budgetår förstärkas med 2 sekreterare i lönegraden Eo 24.

Med hänvisning till vad anstalten anfört i sin förenämnda skrivelse den 28 oktober 1943 har anstalten därjämte — under starkt betonande av att ett stadigvarande behov föreläge av de i nämnda skrivelse begärda befattningarna — anhållit att medel för båda dessa befattningar måtte anvisas från och med budgetåret 1944/45 samt att därvid befattningarna måtte placeras i lönegraden Eo 21.

Anstalten har till sist anmärkt, att i betraktande av de å byrån rådande personalförhållandena ifrågavarande åtgärder icke kunde förväntas vara tillräckliga för uppfyllande av de fordringar i avseende å tillförlitlighet och

snabbhet, som rätteligen kunde ställas å skaderegleringen, ävensom att verkningarna av dessa åtgärder endast successivt kunde göra sig gällande.

Statskontoret anför, att ämbetsverket icke av den i ärendet förebrogta utredningen blivit övertygat om nödvändigheten av att nu på en gång genomföra en så betydande utökning av personalen å första skaderegleringsbyrån. För bedömande av behovet av ytterligare befattningshavare å byrån med kvalificerade arbetsuppgifter hade det enligt statskontorets mening varit önskvärt att äga tillgång till närmare utredning om orsakerna till stegringen av å byrån ankomnade göromål särskilt med hänsyn till frågan huruvida en nedgång av byråns arbetsuppgifter kunde vara att förvänta, sedan mera normala förhållanden inträtt.

Därest emellertid Kungl. Maj:t prövade skäl föreligga att tillmötesgå anstaltens hemställan, torde — anför statskontoret vidare — behovet av tjänstemän i notariegrad kunna tillgodoses på det sätt, att anstalten dels medgaves rätt att tills vidare under budgetåret 1944/45 bibehålla den notariebefattning i lönegraden Eo 20, som för innevarande budgetår inrättats å byrån enligt Kungl. Maj:ts beslut den 26 november 1943, dels bemyndigades att tills vidare mot vikariatslön meddela förordnande — med tjänstgöringskyldighet å första skaderegleringsbyrån — å en av de två notarietjänster i nyssnämnda lönegrad, vilkas innehavare för närvarande uppehölle högre tjänst utan att vikarie förordnats. Rörande anledningen till denna vakanssättning erinrar statskontoret, att Kungl. Maj:t genom beslut den 22 maj 1942 i samband med medgivande att ytterligare sex extra ordinarie befattningar finge inrättas vid anstalten i lönegrad Eo 20, föreskrivit att, därest till innehavare av sålunda nyinrättad befattning utsåges tjänsteman, som i succession efter befattningshavare, vilken uppehölle högre tjänst, bestrede förordnande å extra ordinarie befattning i 20 lönegraden hos anstalten, förnyat förordnande tills vidare icke finge utan Kungl. Maj:ts medgivande meddelas å sistnämnda befattning.

Statens organisationsnämnd har till en början påpekat, att antalet till första skaderegleringsbyrån inkomna skadeanmälningar sedan tiden för besparingsberedningens undersökningar ökat med omkring 26 %. Därest denna ökning kunde anses utslagsgivande även för arbetsbelastningen överhuvud taget å de mera kvalificerade befattningarna skulle — anför nämnden — den ökning av antalet sekreterare och notarier, som anstalten föreslagit, få anses vara motiverad.

Efter erinran att besparingsberedningens undersökning icke omfattade de i kvalitativt hänseende mera krävande arbetsuppgifterna å byrån, framhåller härefter organisationsnämnden angelägenheten av att en undersökning komme till stånd, som avsåge dessa arbetsuppgifter, samt att för ändamålet avdelades särskild arbetskraft.

Nämnden tillstyrker emellertid en förstärkning av byråns personal med 1 sekreterare och 2 notarier, vilken förstärkning nämnden finner oundgängligen erforderlig för avarbetande av förefintlig arbetsbalans samt för att avhjälpa vissa brister i handläggningen av ärenden å byrån.

I detta sammanhang har nämnden även förordat, att den av besparingsberedningen väckta frågan om inrättande av en kontorschefsbefattning i verket upptoges till prövning. Åt en sådan kontorschef borde lämnas i uppdrag att dels genomföra de av beredningen föreslagna åtgärderna i fråga om det expeditionella arbetet å första skaderegleringsbyrån och övriga byråer, dels även fullfölja undersökningarna beträffande det kvalificerade arbetet inom hela anstalten. Först efter en sådan genomgång kunde personalbehovet bedömas.

Organisationsnämnden har beträffande anstaltens personalbehov i allmänhet erinrat om, att den pågående revideringen av olycksfallsförsäkringslagen och socialvårdskommitténs utredningar kunde föranleda förändringar ifråga om personalbesättningen. Likaså syntes böra beaktas, att anstaltens nuvarande höga arbetsbelastning i viss mån torde sammanhånga med krisförhållandena och att en återgång till fredsförhållanden jämväl kunde föranleda minskat personalbehov. Hur det kvalificerade arbetet borde lämpligast fördelas, bleve givetvis i väsentlig grad beroende på resultatet av en sådan genomgång som förut nämnts och nyssberörda förhållanden i övrigt. Nämnden kunde med hänsyn därtill icke nu taga ställning till den av anstalten föreslagna arbetsfördelningen inom första skaderegleringsbyrån.

Nämnden har till sist påpekat, att med hänsyn till anförda omständigheter de tjänster, som med anledning av anstaltens hemställan kunde komma att inräknas å första skaderegleringsbyrån, icke borde uppföras å ordinarie stat.

I en den 2 mars 1944 dagtecknad *promemoria* har vidare *generaldirektören och chefen för riksförsäkringsanstalten* framlagt vissa förslag rörande förstärkning av personalen å anstaltens tredje skaderegleringsbyrå. I *promemorian*, som utarbetats efter samråd med den ledamot och byrådirektör, vilken förestår byrån, har till en början lämnats vissa uppgifter rörande omfattningen av byråns arbete ävensom rörande byråns nuvarande personal. I denna del innehåller *promemorian* följande.

Såsom framginge av anstaltens skrivelse den 27 augusti 1943 angående avlöningsanslag för budgetåret 1944/45 hade tredje skaderegleringsbyråns arbetsbörda mångdubblats sedan krigsutbrottet. Till komplettering av de i berörda skrivelse anförda siffrorna kunde nämnas, att antalet under år 1943 inkomna ansökningar om ersättning jämlikt 1927 års militärsättningsförordning utgjort 9 631 samt att antalet ansökningar jämlikt 1941 års hemvärns- och luftskyddsersättningsförordningar under samma tid uppgått till 504. Sammanlagda antalet ansökningar år 1943 jämlikt nu nämnda förordningar hade utgjort 10 135. Såsom en ny arbetsuppgift för byrån hade under år 1943 tillkommit bland annat utgivande av ersättning jämlikt förordningen den 21 april 1943 (nr 183) om ersättning i vissa fall i anledning av kroppsskada, ådragen under fullgörande av tjänsteplikt. Under år 1943 hade inkommit 3 506 dylika ärenden.

Å tredje skaderegleringsbyrån funnes för närvarande, förutom den ordinarie ledamoten, 1 biträdande ledamot, 1 sekreterare (Eo 24) samt 5 notarier. Därjämte funnes ett antal amanuenser och därmed jämförliga tjänstemän samt kvinnlig biträdespersonal. Antalet befattningshavare å byrån utgjorde för närvarande omkring 70. Byrån vore organiserad på fem skaderegleringsgrupper, vilka hade till huvudsaklig uppgift att i första hand pröva inkommande ansökningar samt att avgöra huruvida ersättning skulle tiller-

kännas. Var och en av dessa grupper förestodes av en notarie. Svårbedömda fall hänskötes av grupperna, med iakttagande av vissa gällande fördelningsgrunder, antingen till den ordinarie ledamoten eller till den biträdande ledamoten eller till sekreteraren. Beslutade ersättningar utanordnades från en för grupperna gemensam expedition.

I promemorian anföres härefter vidare.

För byråns chef och den biträdande ledamoten hade det ständigt ökade arbetet med prövning och föredragning av ersättningsärenden medfört en belastning, som med hänsyn till dem i övrigt åliggande arbetsuppgifter (arbetsledning m. m.) måste anses alltför tyngande och därjämte utgöra ett hinder för arbetets bedrivande på ett fullt ändamålsenligt sätt. Det berättigade kravet på snabbast möjliga handläggning av ersättningsärendena kunde ifråga om de fall, som vore av beskaffenhet att böra underställas nu ifrågavarande befattningshavare, under dylika omständigheter icke alltid behörigen tillgodoses. Jämväl med avseende på handläggningen av övriga ärenden medförde nämnde befattningshavares alltför stora arbetsbelastning i viss utsträckning olägenheter till följd av deras bristande tid för utövande av erforderlig arbetsledning. På grund av nu anförda omständigheter måste det anses i hög grad önskvärt, att byrån tilldelades ytterligare en befattning i sekreteraregraden. Enär det för närvarande icke kunde förutses, under vilken tid denna befattning komme att bli erforderlig, torde densamma tills vidare böra inrättas såsom en tillfällig arvodestjänst. Arvodet syntes böra utgå med belopp motsvarande lön enligt 23 löneklassen i den för extra-ordinarie tjänstemän gällande löneplanen. Då man finge räkna med, att någon av de äldre befattningshavarna i 21 lönegraden hos anstalten kunde komma att söka och erhålla befattningen ifråga, torde Kungl. Maj:t emellertid böra medgiva, att, om sådan tjänsteman förordnades till innehavare av den föreslagna befattningen, han finge vara berättigad till arvode motsvarande lönen enligt löneklassen närmast högre än den, vilken han i egenskap av befattningshavare i 21 lönegraden tillhörde.

Oaktat övertidsarbete tillgripits i synnerligen stor omfattning, kunde det för närvarande icke undvikas att under längre tid kvarstående arbetsbalans av och till uppkomme å skaderegleringsgrupperna. Detta förhållande, vilket gällde i fråga om samtliga grupper, medförde givetvis i åtskilliga fall en av sevärd fördröjning av ärendenas behandling. Detta missförhållande syntes icke kunna undanröjas på annat sätt än genom inrättande av ytterligare en skaderegleringsgrupp. Såsom chef borde denna i likhet med övriga grupper hava en notarie. Då någon notariebefattning, som skulle kunna frigöras för detta ändamål, icke finnes inom anstalten, torde för den här föreslagna nya gruppen få inrättas en notariebefattning. Befattningen syntes lämpligen böra tills vidare placeras i lönegraden Eo 20 samt tillsättas till och med utgången av nästkommande budgetår. Å den nya gruppen borde vidare anställas två amanuenser för att biträda notarien vid ärendenas handläggning. Den ena av dessa amanuenser bör vara placerad i lönegraden Eo 18, medan för den andra placering i lönegraden Eo 15 torde vara tillräcklig.

Den personalökning, som i promemorian föreslagits, har däri beräknats medföra en ökning av utgifterna under anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal med sammanlagt omkring 24 800 kronor för år, vartill skulle komma vissa utgifter för rörligt tillägg och kristillägg. Det framhålles i promemorian, att medel för avlöande av denna personal icke be-

räknats i anstaltens den 27 augusti 1943 dagtecknade framställning om anslag för nästa budgetår.

*Departements-
chefen.*

Vad först beträffar frågan rörande ombildning av de tre befattningarna såsom ledamot och byrådirektör till byråchefsbefattningar vill jag icke förneka, att vissa skäl tala för ett bifall till den föreslagna ombildningen. Jag får emellertid framhålla, att de förslag, som av 1939 års tjänsteförteckningssakkunniga framlagts i deras år 1942 avgivna betänkande rörande byråchef- och rådstjänster m. m., äro avsedda att för prövning underställas först 1945 års riksdag. Då frågan om berörda ombildning lämpligen bör upptagas till slutlig prövning i samband med nämnda sakkunnigförslag, anser jag mig icke för närvarande kunna ifrågasätta någon förändring med avseende å omförmälda befattningar.

Däremot förordar jag nu, att den i det föregående omförmälda aktuarie-tjänsten å administrativa byrån förändras till en kamrerartjänst med placering i lönegraden A 22. Vid bifall härtill böra bestämmelserna i cirkuläret den 5 juni 1942 (nr 362) i tillämpliga delar få gälla.

Med anledning av anstaltens förslag rörande utökning av arbetskrafterna å arbetarskyddsbyrån får jag först erinra, att Kungl. Maj:t i proposition den 8 januari 1944, nr 20, för riksdagen framlagt förslag till vissa ändringar i arbetarskyddslagen, i allt väsentligt överensstämmande med det förslag i ämnet, som innefattades i anstaltens den 31 oktober 1941 gjorda framställning. Enligt propositionen skulle lagändringarna träda i tillämpning den 1 juli 1944. Propositionen, vari icke behandlats frågan om anstaltens personalbehov i anledning av de ifrågasatta lagändringarna, har numera bifallits av riksdagen. För att den mera effektiva kontroll rörande tillverkning och försäljning av maskiner m. m., som åsyftas med de sålunda beslutade ändringarna i arbetarskyddslagen, skall kunna i praktiken genomföras, torde det vara erforderligt att en förstärkning av de kvalificerade tekniska arbetskrafterna å anstaltens arbetarskyddsbyrå äger rum. I avbidan på närmare erfarenhet rörande behovet härutinnan torde emellertid denna förstärkning — av anstalten föreslagen till 1 befattningshavare i lönegraden A 28 och 1 befattningshavare i lönegraden A 21 — kunna tills vidare begränsas till 1 förste byråingenjör i lönegraden Eo 24. Härutöver torde det bliva påkallat att, på sätt anstalten föreslagit, utöka byråns personal med 1 extra ordinarie skrivbiträde.

Såsom av det föregående framgår har den starka ansvällningen av ärenden å tredje skaderegleringsbyrån nödgat anstalten, att vidtaga en provisorisk anordning för lättande av arbetsbördan för den ledamot och byrådirektör, som förestår byrån, och för vinnande av viss personalförstärkning, i det en sekreterare från annan byrå erhållit uppdrag att såsom biträdande ledamot fullgöra vissa av de göromål, som eljest skulle ankomma på ledamoten och byrådirektören. Anstalten har nu föreslagit, att denna anordning skulle upphöra och att i stället å byrån skulle inrättas en ny sekreterartjänst i lönegraden Eo 24. Därjämte har generaldirektören och chefen för anstalten i en särskild promemoria föreslagit dels att å byrån skulle ytterligare, mera tillfälligt, in-

rättas 1 arvodestjänst med sekreterargöromål, 1 befattning såsom notarie i lönegraden Eo 20 och 2 amanuens tjänster. Att en utökning av den kvalificerade arbetskraften å byrån är nödvändig synes mig uppenbart. Till vad föreslagits i berörda promemoria kan jag därför i huvudsak ansluta mig. Dock synes mig arvodet till den befattningshavare, som enligt förslaget skulle hava att fullgöra sekreterargöromål icke lämpligen böra utgå enligt viss löneklass utan med ett fixt arvodesbelopp. Beloppet torde böra bestämmas till 10 600 kronor för år. Då den arbetsökning, som inträtt å byrån, måste anses till ganska väsentlig del vara av mera temporär natur, finner jag det däremot icke tillrådligt att — på sätt anstalten föreslagit — å byrån inrätta någon ny, i lönegrad placerad sekreterartjänst. För min del får jag därför i enlighet med den av statskontoret intagna ståndpunkten förorda, att den nuvarande provisoriska anordningen med en biträdande ledamot å byrån tills vidare bibehålles.

För möjliggörande av en förbättrad kontroll beträffande de uppgifter, på grundval av vilka de större arbetsgivarnas försäkringsavgifter uträknas, har anstalten vidare föreslagit, att personalen å försäkringsbyrån skulle utökas med 1 aktuarie i lönegraden Eo 20 och 2 kontorsbiträden i lönegraden Eo 4. Ehuru en effektivare kontroll i berörda hänseende tvivelsutan framstår såsom ett önskemål, kan jag av sparsamhetsskäl icke för närvarande tillstyrka den ifrågasatta personalförstärkningen.

Vidkommande härefter första skaderegleringsbyrån framgår av vad i det föregående anförts, att arbetet därstädes under det senaste decenniet undergått en synnerligen kraftig ökning, medan personalen i sekreterar- och notariegraderna å byrån under samma tid erhållit en jämförelsevis obetydlig förstärkning. Det torde därför vara tydligt, att denna personal icke är tillräcklig för att på ett tillfredsställande sätt fullgöra densamma åvilande göromål. En utökning av personalen torde därför böra äga rum. Med hänsyn till vad statens organisationsnämnd anfört torde emellertid utökningen för närvarande böra begränsas i överensstämmelse med det förslag i ämnet, som avgivits av nämnden. Jag förordar alltså, att byrån från och med nästa budgetår förstärkes med en tjänst i lönegraden Eo 24 samt med en tjänst i lönegraden Eo 21. Därjämte torde den av Kungl. Maj:t genom beslut den 26 november 1943 för innevarande budgetår medgivna befattningen i lönegrad Eo 20 böra från och med budgetåret 1944/45 ersättas med en tjänst i lönegraden Eo 21. Härvid har jag icke tagit ställning till det förslag rörande första skaderegleringsbyråns organisation, som framlagts av anstalten. Det torde få bli anstaltens sak att närmare pröva, huru byrån lämpligen bör organiseras och på vad sätt de nu förordade nya arbetskrafterna på ändamålsenligaste sätt må kunna utnyttjas.

Riksförsäkringsanstalten har — med anledning av besparingsberedningens förslag om inrättande av en särskild kontorschefsbefattning hos anstalten, vars innehavare skulle i första hand ägna sig åt frågor rörande anstaltens organisation och personal — uttalat, att anstalten hade för avsikt att till närmare övervägande upptaga detta spörsmål i samband med sina anslagsäskanden

för budgetåret 1945/46. Med hänsyn härtill finner jag icke skäl att för närvarande taga ståndpunkt till beredningens berörda förslag.

Jag övergår härefter till en beräkning av de olika posterna i riksförsäkringsanstaltens avlöningsstat.

Anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän torde böra uppskattas med utgångspunkt från belastningssiffran för det sistförflutna budgetåret, i runt tal 1 088 000 kronor. Till denna summa torde få läggas dels för beräknade merkostnader i anledning av löneklassuppflyttningar ett belopp av omkring 7 500 kronor, dels för de merkostnader, vilka uppkomma vid bifall till vad jag föreslagit rörande ombildning av en aktuarietjänst till kamrerartjänst ett belopp av i runt tal 500 kronor. Posten torde alltså kunna beräknas till 1 096 000 kronor.

Posten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, torde liksom för löpande budgetår få upptagas till 37 400 kronor.

Vidkommande härefter anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal har anstalten föreslagit en höjning av denna post från 1 230 000 kronor till 1 409 000 kronor. Härvid har icke medräknats den kostnadsökning av omkring 25 000 kronor, som skulle uppkomma vid bifall till det av anstaltens chef senast avgivna förslaget om utökning av personalen å tredje skaderegleringsbyrån. En väsentlig anslagsökning måste utan tvivel äga rum redan på grund av den personalförstärkning, som anstalten under senare tid varit nödsakad att successivt vidtaga till följd av den avsevärda stegringen i antalet till anstalten inkommande olycksfallsanmälningar. Denna förstärkning har på grund av de rationaliseringsåtgärder, som — delvis i anslutning till besparingsberedningens förslag i ämnet — genomförts, kunnat i viss mån begränsas men har det oaktat blivit tämligen omfattande. Vid bifall till mina i det föregående framlagda förslag om inrättande av nya icke-ordinarie tjänster komma ifrågavarande avlöningskostnader givetvis att ytterligare stiga. Även härutöver torde en viss utökning av personalen bliva nödvändig, därvid ökningens storlek måste bliva till en viss grad beroende av den omfattning anstaltens arbete under den närmaste framtiden kan komma att erhålla. Dock räknar jag med att ökningen skall kunna hållas inom jämförelsevis snäva gränser under förutsättning att anstalten med utgångspunkt från besparingsberedningens oförmålade förslag fortsätter sina strävanden att på olika sätt förenkla det kontorstekniska arbetet. För min del anser jag, att ifrågavarande anslagspost bör för nästa budgetår upptagas till 1 380 000 kronor. Jag har härvid för oförutsedda utgifter medräknat ett belopp av 30 000 kronor, vilket belopp synes böra tillsvidare innehållas och ställas till anstaltens disposition allenast i den mån anstalten kan påvisa, att detsamma oundgängligen behöver tagas i anspråk.

Utgifterna för rörligt tillägg torde kunna beräknas till 351 600 kronor.

De sammanlagda avlöningskostnaderna för riksförsäkringsanstaltens personal skulle alltså enligt dessa beräkningar för nästa budgetår uppgå till (1 096 000 + 37 400 + 1 380 000 + 351 600) 2 865 000 kronor.

På sätt chefen för finansdepartementet anfört vid anmälan i årets statsverksproposition av för flera huvudtitlar gemensamma frågor, torde tjänstebenämningarna för i gällande personalförteckning upptagna sekreterare och notarier få ändras till förste byråsekreterare respektive byråsekreterare. I konsekvens härmed torde innehavarna av de tjänster i lönegraderna Eo 24 och Eo 21, som, enligt vad jag föreslagit, skulle inrättas å första skaderegleringsbyrån, böra benämnas förste byråsekreterare respektive byråsekreterare. Vidare synes den föreslagna arvodesbefattningen å tredje skaderegleringsbyrån böra upptagas under benämningen förste byråsekreterare.

Under åberopande av det anförda får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

dels godkänna följande personalförteckning för riksförsäkringsanstalten:

Personalförteckning.		
Befattning		Lönegrad
Tjänstemän å ordinarie stat.		
1 generaldirektör		C 12
5 byråchefer		A 30
3 ledamöter och byrådirektörer		A 28
1 byrådirektör		A 28
2 förste aktuarier		A 26
3 förste byråingenjörer		A 26
2 förste byråsekreterare		A 26
1 förste aktuarie		A 24
1 förste byråingenjör		A 24
3 förste byråsekreterare		A 24
1 kamrerare		A 22
9 aktuarier		A 21
4 byråingenjörer		A 21
14 byråsekreterare		A 21
15 kontorsskrivare		A 15
1 kassör		A 14
1 materialförvaltare		A 12
9 kansliskrivare		A 11
3 kontorister		A 9
1 värmeledningsskötare, tillika reparatör, av 1:a klass		A 8
1 förste expeditionsvakt		A 7
38 kanslibiträden		A 7
6 expeditionsvakter		A 5
100 kontorsbiträden		A 4

Befattning	Lönegrad
Tjänstemän å övergångsstat.	

1 materialförvaltare A 14

Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än den 20:e.

1 förste byråingenjör Eo 24

5 förste byråsekreterare Eo 24

1 aktuarie Eo 21

2 byråingenjörer Eo 21

2 byråsekreterare Eo 21

Anm. Tjänsten som materialförvaltare i lönegraden A 12 skall hållas obe-satt, så länge den å övergångsstat uppförde materialförvaltaren kvarstår i tjänst.

dels godkänna följande avlöningsstat för riksförsäkrings-anstalten, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1944/45:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän,
förslagsvis kronor 1 096 000

2. Arvoden och särskilda ersättningar, be-
stämda av Kungl. Maj:t » 37,400

3. Avlöningar till övrig icke- ordinarie per-
sonal » 1 380 000

4. Rörligt tillägg, *förslagsvis* » 351 600

Summa förslagsanslag kronor 2 865 000;

dels ock till Riksförsäkringsanstalten: *Avlöningar* för bud-
getåret 1944/45 anvisa ett *förslagsanslag*

av kronor 2 865 000

2:o) Riksförsäkringsanstalten: Omkostnader, förslagsanslag.

Budgetår	Anslag	Nettoutgifter
1942/43	230 000	281 381
1943/44	257 000	—
1944/45 (<i>förslag</i>)	287 000	—

Kungl. Maj:t har den 30 juni 1943 fastställt följande omkostnadsstat för riksförsäkringsanstalten, att tillämpas under budgetåret 1943/44.

Omkostnadsstat.

Utgifter.

1. Sjukvård m. m., *förslagsvis* kronor 20 000

2. Reseersättningar, *förslagsvis* » 13 000

3. Expenser, *förslagsvis* » 210 000

4. Publikationstryck, *förslagsvis* » 15 000

5. Övriga utgifter (omkostnader för förvaltningen av riks-
försäkringsanstaltens fonder) *förslagsvis* » 8 000

Summa kronor 266 000

Särskilda uppbördsmedel.

Inkomst av försålda publikationer samt ersättning för rättegångskostnader	kronor	9 000
Nettoutgift		kronor 257 000

Av det för expenser upptagna beloppet hava 35 000 kronor avsetts till utgifter för bränsle, lyse och vatten och 175 000 kronor för övriga expenser.

I skrivelse den 27 augusti 1943 har *riksförsäkringsanstalten* framlagt beräkningar rörande medelsbehovet för ifrågavarande ändamål för nästa budgetår.

Under förklaring att utgifterna under posten till sjukvård för budgetåret 1942/43 uppgått till omkring 25 900 kronor, föreslår anstalten att denna post för nästa budgetår upptages till 26 000 kronor.

Beträffande utgifterna till reseersättningar anför anstalten följande.

Dessa utgifter hade under det sistförflutna budgetåret uppgått till omkring 14 400 kronor. I sin skrivelse angående avlöningsanslag för budgetåret 1944/45 hade anstalten framlagt förslag om utvidgning av den inom försäkringsbyrån bedrivna granskningen av s. k. större arbetsgivares avlöningslistor m. m. Då ifrågavarande granskning i viss omfattning måste verkställas å ort och ställe, komme i händelse av bifall till detta förslag ökat behov av resemedel att uppstå med 3 000 à 4 000 kronor för år. Ett ökat resemedelsbehov uppkomme jämväl, därest anstaltens i nyssnämnda skrivelse framförda förslag om inrättande av en maskininspektörsbefattning vunne bifall. Maskininspektören måste nämligen i mycket stor omfattning befinna sig på resor för att besöka arbetsställen av olika slag, överlägga med maskintillverkare och försäljare i skilda delar av landet samt rådgöra med yrkesinspektörerna och andra befattningshavare vid yrkesinspektionen. På grund härav torde hans resekostnader få beräknas till omkring 3 500 kronor för år. Med hänsyn till vad nu anförts ävensom till den ovan angivna belastningssiffran borde anslagsposten till reseersättningar höjas från nuvarande belopp, 13 000 kronor, till åtminstone 21 000 kronor.

Utgifterna för bränsle, lyse och vatten hava under budgetåret 1942/43 uppgått till omkring 31 700 kronor, medan under samma tid för övriga expenser utgivits i runt tal 190 000 kronor. Anstalten framhåller, att den jämförelsevis låga utgiftssiffran för bränsle m. m. hade sin grund i den blida väderleken under föregående vinter och föreslår för den skull, att dessa även för nästa budgetår beräknas till 35 000 kronor. Beträffande utgifterna till övriga expenser anför anstalten, bland annat, att man — främst såsom följd av den alltjämt fortgående ökningen i anstaltens verksamhet — hade att räkna med avsevärt stigande utgifter för skrivmaterialier, papper och blanketryck m. m. ävensom att stort behov föreläge att ersätta förslitna skriv- och räknemaskiner med nya sådana, varför en höjning av kostnaderna för inköp och underhåll av inventarier vore att förutse. Anstalten har därför ansett det för övriga expenser erforderliga beloppet böra uppskattas till 201 000 kronor. För expenser har sålunda sammanlagt beräknats ett belopp av 236 000 kronor.

För publikationstryck hava under budgetåret 1942/43 åtgått i runt tal 15 000 kronor. Anstalten anför, att i denna siffra inginge halvårskostnaderna för tryckning av yrkesinspektörernas rapporter angående mera beaktansvärda olycksfall och olyckstillbud, vilka rapporter tidigare tryckts genom anstaltens försorg men vilka från och med ingången av år 1943 publicerades av tidskriften Arbetarskyddet. På grund av den vidtagna förändringen behövde utgifterna för publikationstryck icke för nästa budgetår beräknas till högre belopp än 13 000 kronor.

Medelsbehovet för övriga utgifter uppskattar anstalten till oförändrat belopp eller alltså till 8 000 kronor.

I särskilda uppbördsmedel hava influtit under budgetåret 1941/42 9 123 kronor men under budgetåret 1942/43 allenast 2 607 kronor. Minskningen berodde — anför anstalten — till största delen därpå att prenumera- tionsavgifterna för den publikation, som innehölle nyssnämnda rapporter, vilka avgifter erlades under första hälften av varje kalenderår, från och med budgetåret 1942/43 bortfallit. Anstalten anser, att de inflytande uppbörds- medlen för nästa budgetår blott böra beräknas till 2 500 kronor.

I enlighet härmed har anstalten uppskattat det sammanlagda medelsbehovet för nästa budgetår till (26 000 + 21 000 + 236 000 + 13 000 + 8 000 — 2 500) 301 500 kronor.

*Departements-
chefen.*

I likhet med riks försäkringsanstalten anser jag en höjning av posten till sjukvård m. m. påkallad. Posten torde dock icke behöva uppskattas till högre belopp än 23 000 kronor.

Med hänsyn till de resekostnader, med vilka äro att räkna vid bifall till vad jag i det föregående föreslagit rörande anställande av ny personal för granskning av arbetsgivarnas löneuppgifter ävensom för kontroll rörande tillverkning och försäljning av maskiner, lärer vidare en höjning av posten till reseersättningar vara nödvändig. Posten synes lämpligen kunna upptagas till 18 000 kronor.

I likhet med anstalten anser jag, att utgifterna för bränsle, lyse och vatten böra även för nästa budgetår uppskattas till 35 000 kronor. Kostnaderna för övriga expenser uppskattar jag med ledning av den senaste belastnings- siffran till 195 000 kronor. Hela medelsbehovet för expenser skulle enligt denna beräkning bliva 230 000 kronor.

Posten publikationstryck torde — på sätt anstalten föreslagit — kunna nedsättas till 13 000 kronor.

Då under budgetåret 1942/43 för övriga utgifter blott åtgått omkring 7 000 kronor, synes denna post nu kunna reduceras från 8 000 kronor till 7 000 kronor.

De inflytande uppbördsmedlen synas mig kunna uppskattas till 4 000 kronor.

Anstaltens omkostnader torde alltså kunna beräknas i enlighet med följande sammanställning.

Utgifter.

1. Sjukvård m. m., <i>förslagsvis</i>	kronor	23 000
2. Reseersättningar, <i>förslagsvis</i>	»	18 000
3. <i>Expenser, förslagsvis</i>	»	230 000
4. Publikationstryck, <i>förslagsvis</i>	»	13 000
5. Övriga utgifter (omkostnader för förvaltningen av riksförsäkringsanstaltens fonder), <i>förslagsvis</i>	»	7 000
Summa kronor		291 000

Särskilda uppbördsmedel.

Inkomst av försålda publikationer samt ersättning för rättgångskostnader	kronor	4 000
Nettoutgift kronor		287 000

På grund av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Riksförsäkringsanstalten*: *Omkostnader* för budgetåret 1944/45 anvisa ett *förslagsanslag* av .. kronor 287 000

3:o) **Överskridande av viss anslagspost i gällande avlöningsstat för riksförsäkringsanstalten.** Såsom framgår av det föregående har i den av Kungl. Maj:t den 30 juni 1943 fastställda avlöningsstaten för riksförsäkringsanstalten upptagits bland annat en anslagspost till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal å 1 230 000 kronor.

I skrivelse den 28 februari 1944 har *riksförsäkringsanstalten* meddelat, att för innevarande budgetår erfordrades en förstärkning av sagda anslagspost.

Anstalten erinrar till en början, hurusom anstalten i sin skrivelse den 26 augusti 1942 angående avlöningsanslag för budgetåret 1943/44 påvisat den väsentliga ökning i anstaltens arbetsbörda, som inträtt sedan år 1940, samt framhåller, att denna stegring sedermera fortgått i en omfattning, vilken icke kunnat förutses. Till belysande härav lämnar anstalten vissa statistiska uppgifter i huvudsak sammanfallande med dem, för vilka förut redogjorts vid behandlingen av frågan om avlöningsanslag till anstalten för nästa budgetår. Bland annat påpekar anstalten, att genom förordningen den 21 april 1943 (nr 183) om ersättning i vissa fall i anledning av kroppsskada, ådragen under fullgörande av tjänsteplikt, tillkommit ett stort antal ärenden, som föranlett avsevärt arbete. Oaktat anstalten vidtagit olika åtgärder i personalbesparande syfte hade — anför anstalten vidare — till följd av den starka stegringen av anstaltens verksamhet en utökning av personalen icke kunnat undvikas. Den föreslagna förstärkningen avsåg emellertid väsentligen tillfälliga befattningshavare.

Riksförsäkringsanstalten framlägger härefter följande beräkningar rörande utgifterna under ifrågavarande anslagspost för tiden 1 juli 1943—30 juni 1944, därvid anstalten uttalar sig i huvudsak sålunda.

Belastningen å anslagsposten hade under tiden 1 juli 1943—31 januari 1944 uppgått till 748 713 kronor. Kostnaden för månad räknat för nu ifrågavarande slag av avlöningar utgjorde för närvarande omkring 110 000 kronor. Förutsatt att denna kostnad icke komme att undergå någon nämnvärd förändring under återstoden av innevarande budgetår, skulle den totala kostnaden för avlöningar till icke-ordinarie personal komma att belöpa sig till $(748\,713 + 5 \times 110\,000)$ 1 298 713 kronor eller i runt tal 1 299 000 kronor. Då för ändamålet anvisats 1 230 000 kronor, skulle således ett behov av ökat anslag av omkring 69 000 kronor komma att uppstå.

Emellertid vore en viss kostnadsökning i förhållande till senaste månadsutgifterna att vänta. Uppflyttningar i löneklass från och med nästkommande kvartal kunde sålunda antagas draga en kostnad av närmare 1 000 kronor. Under februari månad 1944 företagna nyanställningar måste vidare beräknas medföra en utgiftsökning av omkring 13 000 kronor för tiden till och med den 30 juni 1944. Då det visat sig, att behovet av personal alltså icke vore tillfredsställande tillgodosett, såge anstalten sig nödsakad att inom den närmaste tiden ytterligare förstärka personalen å bland annat första och tredje skaderegleringsbyråerna. Kostnaden härför torde för återstoden av budgetåret komma att utgöra omkring 15 000 kronor. Såvitt anstalten nu kunde bedöma, komme ett betydande övertidsarbete att bliva erforderligt, om anstalten inom föreskriven tid skulle kunna medhinna debiteringen av premier för de mindre arbetsgivarna. Med hänsyn därtill torde ett belopp av förslagsvis 3 000 kronor få beräknas för eventuella övertidsersättningar. Slutligen tillkomme omkring 12 000 kronor för avlöningar till erforderliga semestervikarier.

De sammanlagda kostnaderna under löpande budgetår för ifrågavarande slag av avlöningar hava alltså av anstalten uppskattats till $(1\,299\,000 + 1\,000 + 13\,000 + 15\,000 + 3\,000 + 12\,000)$ 1 343 000 kronor, vilket belopp anstalten med hänsyn till behovet av medel för oförutsedda utgifter ansett böra höjas till 1 355 000 kronor. Anstalten har därför hemställt om medgivande personal med $(1\,355\,000 - 1\,230\,000)$ 125 000 kronor.

Departements-
chefen.

Den betydande ökning som under den senaste tiden inträtt i riksförsäkringsanstaltens arbetsbörda, har, såsom framgår av anstaltens framställning, nödgat anstalten att förstärka sin icke-ordinarie personal, främst genom anställning för innevarande budgetår överskrida anslagsposten till övrig icke-ordinarie de av nya tillfälliga befattningshavare. Väsentligen på grund härav torde det bliva nödvändigt att för innevarande budgetår medgiva ett överskridande av anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal. Det belopp, varmed överskridande behöver ske, synes böra uppskattas till 115 000 kronor. Jag får därför tillstyrka, att riksdagens medgivande inhämtas till att den ifrågavarande posten får överskridas med högst sistnämnda belopp.

Under åberopande av det anförda får jag hemställa, att Kungl Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva

att den i avlöningsstaten för riksförsäkringsanstalten upptagna anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal må för budgetåret 1943/44 överskridas med högst 115 000 kronor.

Med bifall till vad föredragande departementschefen sålunda under punkterna 1:o)—3:o) med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Stig Wernstedt.
